

Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a împlinit 60 de ani

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

TELEGRAMĂ

Tovarășului GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine

București

Scumpe tovarășe Gheorghiu-Dej,

Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. vă felicită călduros cu prilejul celei de-a 60-a aniversări și vă trimite dv., unul din conducătorii încercați ai Republicii Populare Romine, eminent militant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, salutul lor cordial și frățesc.

Poporul sovietic vă cunoaște și vă stimează profund pentru fidelitatea dv. nemărginită față de măreața cauză a luptei pentru interesele clasei muncitoare și ale tuturor oamenilor muncii, pentru victoria socialismului în România.

Noi dăm o înaltă prețuire aportului dv. la întărirea și dezvoltarea colaborării strinse și frățesti dintre partidele și țările noastre, la întărirea unității mișcării comuniste mondiale în spiritul principiilor marxism-leninismului și al internaționalismului socialist.

Vă dorim, scumpe tovarășe Gheorghiu-Dej, multă sănătate și ani mulți de viață și activitate rodnică pentru binele României socialiste, în lupta pentru întărirea păcii în întreaga lume, pentru victoria socialismului și comunismului.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST
AL UNIUNII SOVIETICE,
PREZIDIUL SOVIETULUI SUPREM
AL U.R.S.S.

DECRET

cu privire la conferirea
pentru a doua oară
a Medaliei de Erou
al Muncii Socialiste
din R. P. Română,
„Secera și Ciocanul“
tovarășului Gheorghe
Gheorghiu-Dej

Pentru rodnică și îndelungată activitate în mișcarea muncitorească revoluționară, pentru merite deosebite în întărirea partidului și a unității sale, pentru contribuția de seamă în crearea și consolidarea statului democrat-popular și în construcția socialistă din țara noastră — cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la nașterea sa,

Consiliul de Stat al Republicii Populare Romine,

decretează :

1. Conferă pentru a doua oară tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej Medalia de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Română, „Secera și Ciocanul“.

p. Președintele Consiliului de Stat
ION GHEORGHE MAURER

București, 8 noiembrie 1961.

45 (869)
Anul XVII, 10 noiembrie 1961
12 pagini, 1 leu

Mesajul adresat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliul de Stat al Republicii Populare Romine și Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romine

SCUMPE TOVARAȘE GHEORGHIU-DEJ,

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei tale de naștere te felicităm călduros, urându-ți din toată inima mulți ani de sănătate și putere de muncă în slujba partidului și a patriei noastre socialiste.

Întreaga ta activitate revoluționară ca fiu devotat al clasei muncitoare din România, al poporului român, este înalt exemplu de fidelitate nestrămutată față de marxism-leninism, de luptă perseverentă și plină de pasiune pentru cauza socialismului și comunismului.

Întrot din tragediile tinereții în rîndurile mișcării muncitorești, te-ai călîit ca revoluționar proletar în mari bătălii de clasă. Insușirile tale de organizator al maselor muncitoare, capacitatea de a înfăptui cu voință neînfrîntă politica partidului s-au manifestat din plin în eroicele lupte ale ceteriștilor și petroliștilor din februarie 1933, care au marcat o cotitură în istoria partidului și a întregii noastre mișcări muncitorești. La procesul intentat de burghezie ca urmare a acestor lupte, a răsunat cu putere glasul tău de acuzare și demascare a politicii claselor stăpînitoare, chemarea la luptă împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești, împotriva fascismului și războiului.

În anii lungi de temniță și lagăr, prin abnegația și combativitatea ta, prin încrederea neclintită în victoria cauzei celor ce muncesc, ai însușeșit și îmbărbătat pe tovarășii tăi de luptă. Sub conducerea ta, deținuții politici au transformat închisorile și lagărele într-o școală de călire și educare a luptătorilor revoluționari, în universitate comunistă.

Partidul și poporul dau o înaltă apreciere meritelor tale în elaborarea, în anii celui de-al doilea război mondial, a liniei strategice și tactice a partidului, în înfăptuirea măsurilor care au făcut cu putință ca partidul să-și îndeplinească cu cinste rolul de organizator și conducător al luptei unite a tuturor forțelor patriotice ale poporului pentru răsturnarea dictaturii fasciste și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hilleriste.

După victoria insurecției armate, în desfășurarea revoluției populare, în munca de întărire a rîndurilor partidului și în înfăptuirea unității politice și organizatorice a clasei muncitoare, în lupta pentru democratizarea țării, refacerea economiei, cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la construirea socialismu-

lui, s-au vădit deosebitele tale însușiri de eminent conducător de partid și de stat.

Victoriile repurtate de poporul nostru în industrializarea socialistă, în transformarea socialistă a agriculturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului și înfăptuirea revoluției culturale, în consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare sînt strîns legate de activitatea pe care o desfășori cu energie nepuizabilă în fruntea partidului, de marea contribuție pe care o aduci la rezolvarea problemelor complexe ale construcției socialiste, la răspîndirea și aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste.

Întreaga ta activitate este străbătută de preocuparea permanentă pentru unitatea de monolit a partidului și întărirea rolului său conducător, pentru aplicarea neabătută a normelor leniniste, a principiului muncii colective în viața partidului, de grijă frățescă pentru membrii și cadrele de partid, pentru creșterea și educarea lor, de intransigență față de orice manifestări antipartinice și abateri oportuniste, revizioniste, dogmatice.

Principialitatea ta partinică, caracteristică activistului de tip leninist, înaltul simț de răspundere și de exigență, începînd cu tine însuși, patriotismul fierbinte, legătura strînsă cu masele constituie un nescut izvor de învățăminte pentru toți activiștii și lucrătorii de partid și de stat pentru întregul nostru partid.

Exponent al spiritului internaționalist, de care este pătrunsă întreaga activitate a partidului nostru, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, depui o muncă neobosită pentru întărirea continuă a prieteniei frățesti cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste, pentru întărirea unității lagărului socialist, a unității și coeziunii indisolubile a partidelor marxist-leniniste din întreaga lume, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele, pentru triumful cauzei păcii.

Tovarășii tăi de muncă și de luptă, toți membrii partidului, muncitorii, țărani, intelectualii, care născocesc față de tine sentimente de stimă, prețuire și dragoste, îți doresc iubite tovarășe Gheorghiu-Dej, fertilitate și viață lungă, exprimîndu-și convingerea că sub conducerea partidului, a Comitetului său Central în frunte cu tine, poporul și țara noastră vor obține noi victorii în înfăptuirea măreșului program trasat de Congresul al III-lea, în vederea desăvîrșirii construcției socialiste și înfloririi patriei noastre dragi.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN
CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMINE
CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMINE

ACTUALITATEA

Drum bun!

A trecut puțin timp de când, de la tribuna Congresului al XIII-lea al P.C.U.S., Nikita Sergheevici Hrușciov s-a adresat tineretului îndemnându-l să plece pe noile șantiere ale țării. Tineretul din Podmoskovie a răspuns primul la acest apel. O sută șaptezeci de băieți și fete și-au exprimat dorința de a lucra pe șantierul Combinatului metalurgic din Siberia apuseană.

Să facem cunoștință cu câțiva dintre ei.

După absolvirea școlii profesionale, Konstantin Șlenski și Vladimir Milanov au început să lucreze la uzina de construcții de mașini din Elektrostal. Dar visau să plece undeva în Siberia. Aveau și o meserie foarte potrivită: timplari.

Și iată-i cu foile de drum comsoliste în buzunar. Prietenii își iau rămas bun de la atelierul în care au lucrat. Totul le este aici atât de cunoscut, de drag... Iar acolo îi așteaptă taiga nelămurită, gerurile aspre, o viață nouă, necunoscută. Nu, prietenii nu se tem de greutate. Doar s-au înfrizit puțin, așa cum se întâmplă întotdeauna înainte de plecare.

Detășamentul cel mai mare este

cel al raionului Voskresenski. Printre voluntari sînt treizeci de muncitoare de la fabrica de țesut. Așind de hotărîrea lor de a pleca în Siberia, directorul fabricii s-a supărat:

— Pleacă cele mai bune! Nu permit!

Muncitoarele au vorbit cu el de la suflet la suflet, și în cele din urmă a trebuit să capituleze:

— Aveți dreptate, acolo e mai multă nevoie de voi...

Valea Demidova mai era încă elevă cînd sora ei mai mare Liuda a plecat, la chemarea Comsolului, să construiască Combinatul metalurgic din Nijni Taghil. Cît a invidiat-o atunci Valea! Cît a rugat-o să o ia și pe dînsa! „Ești prea mică” i-a răspuns Liuda neîndurătoare.

Au trecut patru ani. Acum pleacă și Valea pe un mare șantier.

...Pînă la plecarea trenului au mai rămas doar cîteva minute. Strînși roată în jurul baianistului, băieții și fetele cîntă „Serile în împrejurimile Moscovei”. Este cîntecul lor favorit. Cîntecul despre Podmoskovie lor natală pe care o părăsesc acum pentru a se stabili definitiv în îndepărtata dar atât de apropiată Siberia.

În Sala Coloanelor a Casei sindicatelor din Moscova s-a deschis expoziția „Sindicatul din U.R.S.S.”.

Prezentate în 15 săli, exponatele fac un istoric al apariției sindicatelor și ilustrează rolul lor în educarea milioanei de oameni ai muncii, a tinerei generații, modul cum ajută ele P.C.U.S. în rezolvarea celei mai importante sarcini: construirea bazei tehnice-materiale a comunismului. Ultima sală a expoziției oglindește lupta pentru pace a sindicatelor sovietice.

În fotografie: Macheta noului oraș balneo-climateric din raionul Adler (Caucaz).

Les Nouvelles
DE MOSCOU

Expoziție originală

Recent, la Muzeul politehnic din Moscova a fost deschisă o expoziție a lucrărilor științifice și tehnice realizate de studenții din capitala Uniunii Sovietice. Expoziția cuprinde 5000 de exponate — mașini-uneite, aparate, modele și machete.

Vizitatorii pot vedea un „examinator electronic”, aparat care aduce cu un post de televiziune și care în numai 5 minute stabilește nivelul cunoștințelor tehnice și științifice ale celui supus încercării. Construit de studenții Institutului de energetică, aparatul nu-i de fel o jucărie, ci un instrument care-și va găsi o largă aplicare în activitatea de cercetare științifică.

În egală măsură trezește interesul publicului vizitator și elegantă barcă cu motor MAV-2, numită și „Maliq”, realizată de studenții Institutului de aviație. Tineri adunați în jurul ei dezbate cu aprindere calitățile originalului motor, care poate dezvoltă o viteză de 90—100 km pe oră.

Nu-i lipsită de interes nici istoria cercurilor științifice de pe lângă Școala superioară tehnică „Baumann” din Moscova. N. Jukovski, „părintele” aviației ruse a creat aici, în 1909, primul cerc științific studențesc din Rusia. În momentul de față, asociațiile științifice ale acestei școli au ajuns să cuprindă peste 1.000 de membri. Aparatul automat pentru asamblarea anozilor lămpilor de radio, realizat de studentul V. Varlamov, și originalul pistol pentru tirul sportiv, creație a studentului Haidurov, sînt alte două piese care rețin atenția la expoziție.

Lucrările prezentate de Institutul de construcții mecanice, la care studiile se fac prin corespondență, sînt și ele demne de a fi relevate. Amintim astfel de un aparat de film fără zgomot, o lampă specială pentru explorarea fundului de ochi, socotită vrednică de marea medalie de argint, Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. pe anul 1961, și numeroase alte mașini și aparate ingenios construite.

ACTUALITATEA

Cumpărați atomi! Неделя

Magazinul „Izotopi” din Moscova, unic în felul lui (în care altă parte a lumii se mai pot cumpăra atomi?), cunoaște o afluență din ce în ce mai mare. Magazinul primește cereri nu numai din partea organizațiilor sovietice interesate, ci și a reprezentanților comerciali din țări străine.

Președintele societății de comerț exterior „Soiuzhimexport” a declarat că în momentul de față 18 țări își procură din Uniunea Sovietică izotopi, surse de radiații alfa, beta și gama precum și echipamentul necesar manipulării lor.

Împreună cu un grup de reprezentanți comerciali străini am fost să văd recent magazinul și „mărfurile” sale.

Da, atomul poate ucide. În numai cîteva secunde o explozie termonucleară poate pune capăt vieții a milioane de oameni. Dar el poate reda și sănătatea, viața pe care ar putea s-o răpească. Și pentru a dovedi acest lucru, vizitatorilor străini le-au fost proiectate două filme avînd drept subiect forța fabuloasă a atomului pe care oamenii sovietici o folosesc în scopuri pașnice, în medicină sau industrie.

ЮНОСТЬ Orașul Tinereții

Lîngă Moscova se construiește un oraș. Specialiștii l-au numit Sputnik. Cum va arăta acest oraș? După părerea lui Ian Savelievici Ghendel, conducătorul șantierului, orașul acesta trebuie să devină simbolul a tot ce e mai înaintat, începînd cu metodele de construcție și terminînd cu modul de trai, tradițiile și regulile de conviețuire obștească. El va fi dăruit tineretului spre a-l gospodări, a munci și a trăi în așa fel încît aici să vină oameni din toate colțurile țării pentru ca să învețe cum să trăiască...

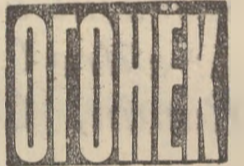
La rîndul său Alexandr Borisovici Boldev, arhitectul șef adjunct, a arătat că principala osatură a viitorului oraș va fi alcătuită dintr-un număr de microraiioane și anume zece sau unsprezece, fiecare cuprînzînd 6.500 de locuitori. Casele vor avea cîte patru-cinci etaje. Pretutîndeni vor exista mașini de gătit electrice. Toate întreprinderile vor lucra pe bază de energie electrică și vor fi situate departe de raioanele de locuit. Cuvîntul de ordine al orașului va fi prelungirea vieții omului.

În jurul fiecărei case va fi amenajată o grădină de pomi fructiferi. Școlile se vor afla în apropierea locuințelor, așa încît copiii nu vor trebui să traverseze străzi. Se prevede de asemenea și construirea de ga-

raje — o veche dorință a proprietarilor de mașini.

În centrul microraioanelor vor fi centre comerciale și complexe de servicii a populației. Spălătoriile, bucătăriile comune, diferitele ateliere, birourile de închiriere ș.a. vor fi instalate într-o singură clădire. Toate magazinele vor funcționa pe bază de autodeservire. În apropierea lor vor fi construite cafenele unde se va putea bea ceai, cafea și citi ultimele noutăți din ziare și reviste. În Orașul Tinereții întîlnirile îndrăgostiților nu vor mai avea loc sub ceasuri sau în parcuri, ci în cafenele. Ansamblul arhitectonic al microraioanelor va cuprinde de asemenea o sală de primire și una de dans. În cazul cînd cineva va dori să invite, să zicem, la onomastică 30 de persoane, va putea închiria (la un preț redus) una din sălile de primire.

Orașul va fi împodobit cu multe parcuri, scuaruri, bulevarde, stadioane. Transportul în comun se va face numai cu autobuze și taxiuri.

Un buchet de trandafiri

La picioarele Mausoleului lui Lenin sînt întotdeauna flori. Le aduc tot felul de oameni — muncitori și conducători de state, băieți cu cravate pionierești la gît și veterani cărunți ai mișcării proletare. Fiecare buchet își are povestea lui.

Iată povestea unui buchet de trandafiri.

În teancul de scrisori care sosește zilnic la redacția pentru America a postului de radio Moscova a fost găsită nu de mult și una venită tocmai din Minneapolis, statul Minnesota.

„Iubite sir și dragi muncitori din Uniunea Sovietică! — glăsuia scrisoarea.

Dacă Dumnezeu există, atunci el a creat U.R.S.S. pentru întreaga lume. Noi, în S.U.A. trecem acum printr-o perioadă de depresiune. Șiruri lungi de șomeri așteaptă o fărfurie de supă. Sînt oameni nevoiți să doarmă în vagoane de marfă staționate pe liniile ferate. Aș putea spune că în S.U.A. capitaliștii fac totul pentru a scădea salariile.

Muncitorii o duc greu. Cînd e angajat vreunul, mai întîi e descusut pentru a se afla ce gîndește. Dacă muncitorul nu este pentru capitalism, e dat afară. Societatea aceeași a intrat în descompunere. Dacă aș fi fost tînr, aș fi plecat în U.R.S.S., dar am 62 de ani.

Vă rog să puneți un buchet de trandafiri la mormîntul lui V. I. Lenin. Trimiteți cinci dolari pentru buchetul de trandafiri.

Al dumneavoastră William Super, muncitor”.

Așa a apărut lîngă zidul Mausoleului lui V. I. Lenin un buchet de trandafiri. Unul din multe altele.

ACTUALITATEA

După Congresul al XXII-lea

PROBLEMA SURSELOR DE ENERGIE

Programul P.C.U.S. prevede ca producția de energie electrică să crească în anul 1970 la circa 900—1.000 miliarde kWh, iar în 1980 la 2.700—3.000 miliarde kWh (de 1,5 ori cât se produce actualmente pe tot globul), ceea ce reprezintă un consum pe cap de locuitor de 4.000 și, respectiv 10.000 kWh, adică de peste două ori consumul actual înregistrat în Statele Unite.

Această uriașă dezvoltare a producției de energie nu este, însă, un scop în sine, ci o condiție esențială pentru dezvoltarea tehnicii noi, a industriei și construcțiilor în vederea realizării grandiosului program de construcție a comunismului.

Construirea comunismului necesită cantități uriașe de energie, ceea ce ridică problema: din ce resurse vor fi acoperite necesitățile de energie ale Uniunii Sovietice?

Trebule să arătăm aici că, pentru următoarele două decenii, uriașele resurse energetice clasice ale U.R.S.S. vor fi îndestulătoare spre a asigura realizarea sarcinii propuse, adică ajungerea și depășirea celei mai avansate țări capitaliste, Statele Unite. Pentru a se asigura și în viitoarele decenii o dezvoltare tot atât de rapidă economiei sovietice, va fi, însă, necesară și utilizarea unor noi surse de energie: energia nucleară, energia eoliană, energia solară, energia mareelor, energia geotermică, gazeificarea subterană etc., precum și cercetarea posibilităților de transformare directă a diverselor forme de energie primară în energie electrică.

Dintre formele de energie primară, cea mai importantă este energia nucleară care va asigura acoperirea necesităților de energie ale omenirii pentru zeci de mii de ani. În domeniul utilizării energiei nucleare, cercetările sovietice sînt cele mai avansate. Savantul sovietic I. V. Kurceatov și colaboratorii săi au pus bazele teoretice ale tratării comportării plasmei, care stau la temelia cercetărilor legate de reacțiile termionucleare. Cercetările sovietice efectuate pe reactorul Ogra se află de asemeni în prima linie pe plan internațional.

Și în domeniul cercetării reacțiilor nucleare dirijate cercetătorii sovietici se află în frunte. După cum se știe problema este extrem de dificilă, căci este vorba de producerea și „îmblinzirea” plasmei, o stare a materiei care nu există în mod normal pe Pământ, cu o temperatură de multe milioane de grade. Această stare nu poate exista decât în condiții asemănătoare cu cele din spațiile interstatale sau din interiorul stelelor. Lupta pentru stăpînirea plasmei în laboratoare, în aparatul Ogra, este lupta pentru crearea celei mai puternice surse de energie de care a dispus vreodată omenirea.

În domeniul oarecum „clasic” al reactorilor, Uniunea Sovietică se află de asemeni în avangardă. Nu-i întâmplător că prima centrală atomoelectrică din lume a fost construită în U.R.S.S., că în această țară se construiesc actualmente centrale atomoelectrice de diferite tipuri și cu puteri instalate mari. Construirea acestor centrale urmărește experimentarea pe scară industrială a tipurilor respective, găsirea soluțiilor celor mai corespunzătoare pentru centralele atomoelectrice.

În ce privește utilizarea energiei eoliene, preocupările sovietice în această direcție sînt concretizate în faptul că, încă din anul 1958, în întreaga țară se aflau instalate aproximativ 20.000 de motoare eoliene.

Utilizarea energiei solare se află și ea în atenția oamenilor de știință sovietici. În R.S.S. Armeană a fost construită o heliocentrală de 10.000 kW cu oglinzi pe cărucioare și cu o suprafață de 20.000 m². În ultima vreme, o deosebită importanță este acordată bateriilor solare-electrice utilizate la alimentarea cu energie electrică a rachetelor cosmice.

Desigur nu sînt lipsite de interes preocupările cercetătorilor sovietici în legătură cu utilizarea energiei mareelor și cu folosirea energiei geotermice. La Kulaisk și Lumbovsk, pe țărmul Mării Albe au fost proiectate două centrale a câte 350.000 kW, avînd drept scop utilizarea energiei mareelor, iar în nord-estul Siberiei a început construirea de centrale geotermice.

În domeniul gazeificării subterane a cărbunilor, în U.R.S.S. funcționează câteva instalații industriale experimentale cum sînt cele din Tula (24 MW), Taškent (100 MW), Stalino (400 MW), Holmogori (1.200 MW) ș.a. Cercetările în acest domeniu au fost impuse de preocuparea statului sovietic de a ușura munca oamenilor. Într-adevăr, prin gazeificarea subterană nu mai este necesară coborîrea în subteran pentru extragerea cărbunelui, acesta fiind aprins sub pămînt, iar gazele rezultate extrase prin sonde. Specialiștii străini din Anglia sau din alte țări ale lumii, vorbesc în termeni foarte elogiosi despre aceste cercetări și instalații.

Cercetări interesante, cu vaste perspective, pot fi semnalate și în domeniul producerii energiei electrice prin pile de combustie, al producerii de energie electrică cu termocuple și al producerii de energie electrică prin frînarea magnetică a unui curent de gaze incandescente.

Pila de combustie, în care energia chimică a unui gaz sau a prafului de cărbune este transformată direct în curent electric, poate să ofere utilizare a 40—90% din căldura conținută în combustibil, în loc de 10—40% cât oferă actualele procedee. Rezultatele teoretice obținute sînt importante dar, deocamdată, pilele realizate au puteri prea mici, așa încît utilizarea lor industrială nu poate fi luată în considerație.

Am descris aici, desigur pe scurt, câteva dintre preocupările savanților sovietici în domeniul utilizării unor noi surse de energie. Desigur, în momentul de față aceste preocupări nu reprezintă încă soluționarea definitivă a problemei acoperirii necesităților de energie dar în viitor, nu încapă îndoială, unele dintre sursele de energie amintite mai sus vor juca un rol decisiv în asigurarea bazei energetice a comunismului.

Ing. C. Nagy
Ing. M. Elefterescu
Institutul de energetică
al Academiei R.P.R.

Ghitalov învinge pe Garst

Prîmînd, în aceste zile de început de noiembrie, o scrisoare din îndepărtata Ucraină, cunoscutul fermier american din Iowa, Roswell Garst, își va fi amintit desigur de expeditor — harnicul și îndemnitaticul mecanizator Alexandr Ghitalov. O vară întregă a lucrat ucraineanul la ferma lui Garst. Era în 1958. Fusese trimis în Statele Unite, ca răspuns la invitația făcută de fermierul milionar, cu prilejul primei sale vizite în U.R.S.S. Vestitul producător de semințe hibride de porumb căzuse atunci de acord, într-o convorbire cu N. S. Hrușciiov, să împărtășească agricultorilor sovietici propria sa experiență în cultivarea porumbului.

Și Alexandr Ghitalov s-a înapoiat cu cunoștințe îmbogățite, dar și cu regretul că nu putea lua cu sine ogorul excepțional de fertil din Iowa. Căci acest amănunt nu poate fi neglijat: fermierii din faimosul Middle-West american au parte de cel mai roditor pămînt din întreg continentul american; la ei, în Iowa și-a câștigat porumbul titlul monarhic de „regele ogoarelor”. Insuși cuvîntul indian „iowa” înseamnă „pămînt minunat”.

Dar Alexandr Ghitalov era convins că, în ciuda avantajului natural, a superiorității temporare în mijloace mecanizate și a unei bune organizări a muncii, producția fermierului capitalist poate fi întrecută de colhoznicii sovietici.

Și iată-l acum pe mecanizatorul Ghitalov, raportînd în octombrie 1961, de la înalta tribună a Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., despre noua izbîndă pe care a cucerit-o: în colhozul său din regiunea Kirovograd, brigada de tractoriști condusă de Alexandr Vasilevici a cultivat anul acesta porumbul, pe o suprafață de peste 1.100 ha, exclusiv cu mijloace mecanizate. Recolta de porumb boabe obținută de pe 613 ha din această suprafață este o adevărată recoltă-record. Pe un lot de 184 ha cultivat cu porumb hibrid brigada a cules o recoltă de 50,3 chintale la ha, iar de pe restul de 427 ha — 75 chintale porumb boabe la fiecare hectar.

Amintind cu acest prilej despre cele învățate de la Garst, Ghitalov a subliniat că, în anul 1958, cînd fermierul american a obținut cea mai mare recoltă din viața lui de septuagenar, producția de porumb boabe s-a ridicat la 64 chintale la hectar.

— **Serie-i lui Garst** — l-a întrerupt N. S. Hrușciiov pe oratorul aplaudat cu entuziasm de mii de congresiști pentru această minunată victorie obținută în întrecerea cu cel mai desăvîrșit cultivator de porumb din S.U.A. — **Serie-i despre rezultatele pe care le-ați obținut în colhozul vostru, despre recolta de porumb care depășește recolta culesă la ferma lui.**

Dar nu numai brigada de tractoriști a lui Alexandr Ghitalov, l-a întrecut pe fermierul vestit din Iowa. În Kubanul care de cîțiva ani se întrece cu Iowa pentru înțietatea în producția de lapte, unt și carne, o brigadă de mecanizatori condusă de V. I. Pervișki, cultivînd porumb pe o suprafață de 560 hectare a obținut încă din toamna trecută indici superiori de productivitate față de nivelul atins de neîntrecutul fermier din Middle-West. Dacă pe Garst un chintal îl costă 12 minute/om, mecanizatorii Pervișki, Karnauh și Galka au ajuns la indicele 11,4 minute/om.

Succesul brigăzii lui Vladimir Pervișki se datorește folosirii largilor posibilități pe care le oferă mecanizarea complexă a muncilor agricole. Aceste posibilități nu sînt epuizate cu indicii atinși. În anul care vine, cei trei mecanizatori sînt hotărîți să lucreze o suprafață de 800 de hectare (pentru care Garst folosește 6 oameni), iar în următorii doi-trei ani, se vor încumeta să atace 1.200 hectare.

Victoriile obținute de mecanizatorii sovietici au o dublă semnificație, reflectînd deopotrivă influența decisivă a folosirii raționale a mijloacelor mecanizate, (eliminînd orice muncă manuală), și uriașă însemnătate a extinderii culturilor de porumb.

„Entuziaști ai porumbului” sînt acum în Uniunea Sovietică zeci de mii de cultivatori care văd în Ghitalov, Pervișki, Manukovski, Lisicnikov, Sapunov, Doliniuk sau Peregudova adevărați șefi de școală, făruri ale experienței înaintate. Preluarea experienței lor are o importanță excepțională. Numai în Ucraina, de pildă, peste 8.000 de colhozuri și sovhozuri au participat anul acesta la întrecerea pentru obținerea a 50 de chintale porumb boabe la hectar.

Cum stau lucrurile în Kuban, partenerul de întrecere al Iowe americane? La 15 octombrie 1961 colhozurile și sovhozurile din ținut vînduseră 116 milioane puduri cereale (cu 35 milioane mai mult decît la aceeași dată a anului trecut). Explicația? Ele au obținut pe o suprafață de 400.000 de hectare o bună recoltă de porumb, încît la 15 octombrie livraseră statului 33.000.000 puduri porumb boabe, față de numai 16 milioane puduri livrate anul trecut la aceeași dată.

Grandiosul plan de dezvoltare a agriculturii cuprins în noul Program al P.C.U.S. prevede ca, în cursul unui singur deceniu, producția de cereale să crească aproape de două ori, iar în 1980, să atingă 18-19 miliarde puduri. Cifrele par cu adevărat fantastice, dacă ne gîndim că timp de multe decenii, pînă în 1954, recolta globală de cereale și leguminoase a U.R.S.S. s-a cifrat la aproximativ cinci miliarde de puduri. Astăzi, însă, — după numai cîțiva ani de la măsurile energice luate de P.C.U.S. în domeniul agriculturii — Uniunea Sovietică a început să recolteze 8-8,5 miliarde puduri de cereale și leguminoase. În aceste condiții sarcina depășirii Statelor Unite în domeniul producției cerealiere începe să se apropie de împlinire. În ritmul actual, nu sînt necesari decît vreo cîțiva ani pentru ca, ajungînd numai la o producție de 11 miliarde de puduri de cereale, Uniunea Sovietică să depășească considerabil actualul nivel al S.U.A.

M. Mihail

Marele canal Fergana din R.S.S. Uzbeacă este în plină reconstrucție. Apa canalului irigă peste 300.000 hectare de pămînturi odinioară sterpe.

SUBMARINELE ATOMICE au ieșit în larg

(IV)

(urmare din numărul trecut)

— Nu trebuie să dai greș, comandantule.

— Ce să-i faci. Contratorpilorul chibzuește și el. Nu așteaptă torpilele cum aștepti tu plăcinta în gură. Noi tragem o salvă, el se întoarce și se abate din drum.

— Atunci au pornit drăguțele noastre să se plimbe pe mare.

— Numai de nu s-ar scufunda, diavolițele.

Pierderea în mare a unei torpile în cursul exercițiilor sau, mai rău, scufundarea ei, este socotită în flotă o mare rușine.

— Dați zor, flăcăilor — îi grăbea Krikunenko. — Acuși vine iar ordinul de lansare și torpilele noastre n-au să fie gata. Într-o astfel de situație e foarte ușor să dai greș. Atin-gerea țintei nu depinde numai de comandant. E o muncă colectivă.

Am trecut la postul central de comandă. Comandantul și Maslov se învîrteau în jurul periscopului. Văzîndu-mă, Jiļov mă pofti:

— Priviți marea — și-mi întinse mînerul periscopului.

În ocularul verde, prin fața ochilor strălucea soarele. La orizont, chiar acolo unde se încrucișau liniile periscopului, se legăna pe valuri contratorpilorul. În jurul lui se învîrtea o navă mică — pescuitorul de torpile. Valurile îl aruncau fără sfială dintr-o parte în alta, ba îl ridicau — ba îl coborau și atunci dispărea din câmpul vizual. Multă vreme, din pricina mării prea agitate, echipajul pescuitorului de torpile nu izbuti să ridice la bord torpilele lansate.

Priveam țintă prin periscop. Gazdele nu mă grăbeau. Își dădeau probabil seama că un ziarist n-are de prea multe ori prilejul să se folosească de un astfel de aparat, să privească marea dezlănțuită de pe un submarin atomic.

Tragerile se desfășurau în bune condițiuni. Torpilele nimereau cu precizie ținta. La postul central de comandă ca și în celelalte compartimente, oamenii nu-și ascundeau bucuria.

Erau cuvinte care îl caracterizau foarte bine pe acest om modest, extrem de exigent față de sine, cu oroare de cuvintele mari.

Comandantul flotei mi-a spus despre el la bază:

— Știți, oameni atît de ștersi la prima vedere ca Jiļov sînt cei mai capabili de eroism. Un comandant de felul lui nu se pierde în nici o împrejurare. Cînd e vorba de îndeplinirea unui ordin nu dă înapoi din fața nici unei primejdii. Chiar dacă pentru asta ar fi nevoie să-și jertfească viața, procedează ca un comunist.

Cititorii își amintesc desigur de romanul lui Jules Verne, „20.000 de leghe sub mări”, în care e descrisă călătoria submarinului „Nautilus”. Înainte de a pleca în cursă pe bordul submarinului am citit din nou, cu multă luare aminte, romanul.

În timp ce-l însoțeam pe Șturmanov mă gîndeam insistent că submarinul atomic, făurit de mințile și mîinile oamenilor sovietici, savanților și muncitorilor, depășește cu mult fantezia cutezătoare a genialului romancier.

Mi-am împărtășit gîndurile comandantului adjunct care mi-a răspuns îndată:

— Într-adevăr, așa-i. Să luăm în considerare chiar și numai tonajul „Nautilus”-ului. Era de cîteva ori mai mic decît al navei noastre. Despre viteză nici nu mai vorbesc. „Nautilus” n-ar fi putut ține pasul cu submarinul nostru și apoi nava noastră navighează la mare adîncime. Iar dacă ne gîndim la galeria de tablouri — colecția aceea de picturi celebre pe care căpitanul Nemo a arătat-o tovarășilor săi de drum de pe „Nautilus”, putem spune că dacă am înlătura de pe nava noastră armamentul și mecanismele legate de el, bogățiile fabuloase ale căpitanului Nemo ar încăpea toate în compartimentele ei spațioase și încă ar mai rămîne ceva „spațiu locativ”.

Dar chiar cu armament la bord, cu nenumărate aparate și dispozitive, nava e încăpătoare și spațioasă. Chiar cei mai înalți marinari umblă fără să se

le de tren de pe liniile internaționale și un spațios careu al ofițerilor.

Conform tradiției marinărești, în puținele clipe libere ofițerii se strîng în careu. Tot aici e și sala de mese.

Fiecare marinăr își are locul lui anume în compartimentele de dormit. Amenajarea interioară a compartimentelor se modifică după necesități. Noaptea poți vedea un dormitor cu hamacuri suprapuse, iar ziua un careu spațios în care se odihnește echipajul. Mai există un careu pentru micimani și sergenții reangajați. Și bineînțeles o cambuză, o cambuză electrică — mîndria marinarilor.

După ce mi-a vorbit despre remarcabilele calități ale submarinului atomic, despre capacitatea lui de luptă, fiecare membru al echipajului cu care am avut prilejul să discut a ținut să mă întrebe:

— Ați văzut cambuza noastră electrică? S-o vizitați neapărat. Are o mî-nune de bucătărie. Bucătarul pregătește de trei ori pe zi mîncare caldă pentru echipaj.

Și într-adevăr, marinarii n-au lăudat degeaba nici virtuțile cambuzei electrice, nici măiestria culinară a bucătarului. Am mîncat pe navă bucate

— Una-l la Moscova și alta e aici, pe navă — încercă s-o dregă marinarul.

— Ai dreptate, Pecerkin — intră în vorbă boțmanul Lunea, cel care-l muștrulise pe semnalizator în legătură cu binociul. Pe submarinele vechi marinarii nu se spălau cu săptămîinile. Apa și aerul erau scumpe. Dar acum te poți bălăci cît vrei. Unii chiar exagerează. Se întîmplă să se dea alarma și cîte unul își încălzește spinarea sub duș.

Marinarii izbucniră în ris. În prima zi de navigație se întîmplase realmente un astfel de caz. Amatorul de duș a fost apoi serios criticat în gazeta de perete și în adunările matrozilor.

Unui neinițiat, acest entuziasm pentru apă, duș, cambuză ar putea să-i pară deplasat. Dar numai cuiva care nu cunoaște viața pe mare, care nu știe că pe submarinele obișnuite, chiar pe cele mari, oamenii se întrec în a face economie de apă și oxigen.

Echipajul submarinelor atomice își petrece mai tot timpul pe mare, în curse lungi, fără să acosteze cu săptămîinile la bază. Pentru marinarii, submarinul este și poziție de luptă, și loc de muncă și a doua casă. Construcțio-

UN REPORTAJ NEOBIȘNUIT

extrem de gustoase și variate. La cealaltă se servea piine albă și proaspătă, suc de fructe, unt, brînză, ouă. Dejunul era alcătuit dintr-o gustare, din celebrul borș marinăresc sau dintr-o supă gustoasă, un alt fel de mîncare și din compot, fără de care marinarii nu concepeau nici cel mai substanțial și îmbelșugat prînz.

— Băieții nu sînt mulțumiți dacă nu le dai compot — mi-a șoptit bucătarul.

După vizitarea submarinului, care ne-a luat cîteva ore, ne-am întors să luăm masa în careul ofițerilor, unde se adunaseră ofițerii care nu erau de serviciu, în frunte cu Maslov. Aparatul de radio transmitea romanțe, și în acordurile melodioase de dragoste ofițerii discutau cu însuflețire ultimele știri, evenimente plăcute și neplăcute, comentau lipsurile în muncă.

La un moment dat, Maslov îl întrebă pe marinarul de serviciu:

— Ce avem la felul doi?
— Colțunași.

Vestea a stîrnit însuflețire. Știind, însă, de obiceiul marinarilor de a juca feste, m-am abținut de la discutarea calităților acestui fel de bucate.

Dar la felul doi ni s-au servit într-adevăr colțunași. Și încă ce colțunași! Fierbinți, aromați, scîldați în unt și stropiți din belșug cu o smîntînă delicioasă. Orice gospodină l-ar putea invidia pe bucătar pentru talentele lui.

Intr-un rînd, l-am văzut într-un compartiment pe tînărul Ilia Pecerkin care tocmai ieșise din cart și se spăla cu plăcere la robinet, înviorîndu-și trupul cu o apă rece ca gheața. Observîndu-mă, Pecerkin îmi explică:

— Pe nava noastră e apă din belșug. Poți să te speli cît vrei. Avem și duș cu apă caldă.

— Ce faci, Pecerkin, vorbești corespicientului despre apă? Ce să-ți spun, mare lucru. La Moscova ai în fiecare apartament baie — îl luă peste picior un marinăr mai bătrîn. Mai bine ai vorbi despre atomi.

Pecerkin își face slujba în compartimentul atomic și, deși-i de puțină vreme marinăr, e socotit un „teoretician”, un bun cunoscător al fizicii.

rii sovietici de submarine atomice au dovedit multă grijă pentru nevoile de trai ale marinarilor, pentru ca ei să-și poată face ușor munca, să se poată odihni, să poată naviga zile și nopți de-a rîndul.

În timp ce vizitam nava, Șturmanov a fost oprit de un grup de marinari:

— O întrebare, tovarășe căpitan de rangul trei

— Vă rog.

— Ce film o să ruleze astăzi?

— Dar voi ce ați vrea să vedeți? — îl întrebă la rîndul lui Șturmanov.

— „Volga-Volga”...

— Bine, după jurnal poate să ruleze și „Volga-Volga” — răspunse locțiitorul politic, prevenindu-i în același timp: — Dar asta numai dacă o să ne îngăduie situația.

Dar nici în ziua aceea, nici a doua zi marinarii n-au putut viziona filmul. Alarmerile se țineau lanț, și echipajul submarinului nu se putea clînti de lângă mașini, instalații-racheta și tuburi lanstorpilor. Abia a treia zi a fost instalat ecranul și a rulat filmul.

A fost un spectacol neobișnuit, dat fiind că a început la 8 seara și a durat pînă la două noaptea. Cînd se dădea alarma, spectatorii zburau cu viteza vîntului la posturile lor. După încetarea alarmei, aparatul de proiecție intra iar în funcțiune. Vizionat mai înțîfi de marinari, filmul a fost prezentat apoi încă o dată în careul ofițerilor. Așa încît în ziua aceea, au fost două reprezentații pe submarin.

Biblioteca navei îi aprovizionă cu regularitate pe marinari cu cărți. Funcționa și o radiogazetă ce transmitea ultimele știri.

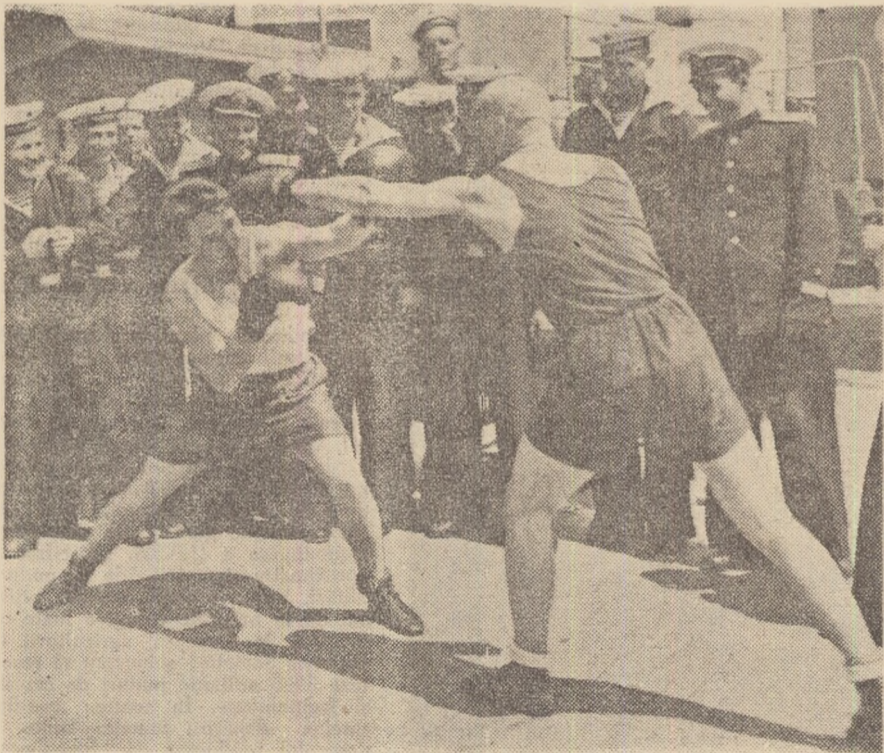
Șturmanov era și crainic și redactor. La pregătirea materialelor locale era ajutat de ofițerul I. Nekrasov, operator la tabloul de comandă al reactoarelor.

După o emisiune, Șturmanov îmi mărturisii puțin stînjinit:

— Știți, a trebuit să redactez puțin ultimele știri. Erau mult prea lungi și eu nu pot ține ocupată prea mult instalația de radio. E necesară serviciul de luptă.

Val. Golțev

(va urma)

Sportul își cere drepturile lui și pe mare

Numai comandantul, principalul autor al bucuriei generale, rămăsese impasibil.

— Da, s-ar zice că exercițiile s-au desfășurat bine — mi se adresă Jiļov. — Dar mai avem încă mult de lucru. Foarte mult.

aplece. Compartimentele au culoare largi de trecere.

Nava are o cabină separată pentru comandant, cabine de două și patru persoane pentru corpul ofițeresc, asemănătoare cu cușetele din vagoane-

Mașini pentru industria grea

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului, realizarea sarcinii de transformare a industriei U.R.S.S. în industria cea mai perfecționată și mai puternică din lume, sînt strîns legate de dezvoltarea continuă a industriei grele cu pivotul ei, industria constructoare de mașini. În legătură cu aceasta, Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice prevede: „O însemnătate primordială pentru reutilizarea tehnică a întregii economii naționale are dezvoltarea industriei constructoare de mașini, accelerarea prin toate mijloacele a producției de linii și mașini automate, de mijloace de automatizare, teleme-canică și electronică, de aparate de precizie”.

În accelerarea progresului tehnic, industria constructoare de mașini grele, este menită să joace un rol hotărîtor. Aceasta are datoria să asigure cu utilaj de mare productivitate energetică, metalurgia feroaselor și neferoaselor, industria combustibililor, industria construcțiilor și transportul feroviar.

În primul rînd se va construi utilajul necesar pentru reconstrucția centrale electrice existente și construirea de centrale electrice noi. Pentru aceasta vor fi folosite cele mai noi realizări tehnice. Dar agregatele de bază vor continua să rămîină, probabil, tot puternicele turbine cu abur.

Producția lor se va dezvolta în principal pe linia mării puterii unitare a turbo-agregatelor pînă la 500.000—1.000.000 kW, iar producția instalațiilor de cazane de abur — pînă la 2.500—3.200 tone de abur pe oră.

Construcțiile noi vor contribui la reducerea cu 30—35 la sută a consumului specific de combustibil pentru producția de energie electrică. Gruparea turboagregatelor unice va permite creșterea puterii centralelor electrice pînă la 2—4 milioane de kW, reducerea cheltuielilor capitale pentru construirea lor și reducerea de peste două ori a prețului de cost pe kilowatt de putere instalată.

O atenție deosebită se acordă construcției de mașini care să funcționeze pe principii absolut noi de obținere a energiei electrice, în speță pentru centralele atomo-electrice care în răstimp de 20 de ani se vor construi mai ales în acele regiuni ale țării unde nu există rezerve suficiente de cărbuni ieftini și nici resurse hidraulice.

Probleme principale noi se pun și în fața lucrătorilor din industria constructoare de mașini pentru metalurgie. Ei trebuie să creeze utilaj de înaltă productivitate care să permită turnarea pînă la 250 milioane tone de oțel anual precum și mărirea producției de metale neferoase și laminare în sortiment larg.

Producția de furnal sovietică se află și astăzi la un înalt nivel tehnic. Peste 70 la sută din totalul furnalelor existente în U.R.S.S. au volumul mai mare de 1.000 metri cubi. Pentru viitor se prevede construirea unor furnale și mai puternice care vor produce în 24 de ore peste 4.000.000 tone de oțel.

În vederea intensificării producției de fontă și a mării productivității furnalelor, este nevoie de construirea utilajului sistem bandă rulată pentru alimentarea furnalelor, agregate de suflat aer, care să funcționeze la temperaturi și presiuni înalte, precum și mașini care să permită mecanizarea operațiilor cu volum mare de muncă la creuzetul furnalului și în hala de turnare.

În scopul mării producției de oțel s-a prevăzut să se fabrice utilaj pentru cuptoare Martin de 800—900 tone și pentru convertizoare de 100—250 de tone. Volumul prevăzut pentru convertizoare permite mărirea cotei-părți a oțelului de convertizor pînă la 35 la sută. Cea mai mare parte a oțelului se va topi în convertizoare cu oxigen cu un volum de 200—250 tone.

Se va extinde, de asemenea, turnarea continuă a oțelului, proces tehnologic principal nou, economic este cunoscut de pe acum la noi. Pentru aceasta este necesar să se producă un număr mai mare de instalații complexe cu o putere cuprinsă între 100 și 600 mij tone de oțel anual.

Uzinele constructoare de mașini grele vor fabrica un număr mare de laminatoare noi care, în ce privește nivelul productivității și automatizării vor lăsa cu mult în urmă laminarele existente azi în U.R.S.S. și în alte țări. S-a prevăzut construirea de laminatoare continue pentru laminarea la cald a tablei cu viteze pînă la 20—25 metri pe secundă, depășind astfel de două ori vitezele atinse în S.U.A. Pentru producția de tablă laminată la rece se vor construi laminatoare continue atingînd o viteză de laminare de 40—50 metri pe secundă. Va crește considerabil puterea

laminatoarelor noi și, în același timp, productivitatea lor specifică raportată la tona de greutate a utilajului.

Producția de laminate se va transforma într-un proces tehnologic unic, cu turnarea continuă a oțelului și fără încălzirea intermediară a țagtelor. Iar pentru viitor se prevede crearea de ateliere de laminare în care să fie automatizate complex toate procesele tehnologice inclusiv cele auxiliare și operațiunile de finisare.

După terminarea mecanizării și automatizării complexe a proceselor de producție pe tot ciclul metalurgic se propune să se treacă la automatizarea dirijării întregului ciclu de producție în întreprinderile metalurgice. Pentru aceasta va fi nevoie de utilaj nou care va fi proiectat și fabricat în uzinele constructoare de mașini grele.

Mărirea producției de metale neferoase necesită crearea de utilaj de înaltă productivitate pentru noile întreprinderi cu mecanizare complexă și automate: cuptoare rotative, cele mai puternice din lume, pentru aglomerarea marelui, benzi rulante pentru turnarea metalului, pentru laminare, pentru operațiunile de control.

Utilaj nou în cantități mari va primi și industria petrolului și gazelor. În speță instalațiile de foraj automatizate vor permite să se mărească viteza de foraj comercială a sondelor în exploatare pînă la 2,5 kilometri pe lună, iar la sondele de explorare — pînă la 1,3 kilometri pe lună. Vor fi de asemenea construite puternice agregate automatizate pentru explozia hidraulică, care să dezvolte o presiune pînă la 700—1.000 atmosfere.

Schimbări radicale vor suferi și tehnologia și organizarea producției în construcția de mașini grele. Această ramură se va caracteriza în primul rînd printr-un nivel înalt de mecanizare, automatizare și specializare.

K. Vinogradov

Membru în Consiliul economic de Stat al U.R.S.S.

ROMÂNIA — o țară a frumosului

E greu să exprimi în puține cuvinte impresiile, cînd te afli pentru prima oară în București. Acesta este pe de o parte un mare oraș european cu o viață frumoză, cu șiruri nesfîrșite de mașini, tramvaie, troleibuze, și autobuze. Iar pe de altă parte este un oraș tînăr cu spații verzi și flori. Frumoasa șosea Kiseleff, cartierul Floreasca, invadat literalmente de flori, parcul Cișmigiu, Parcul de cultură și odihnă și, în sfîrșit, straturile obișnuite de flori ce împodobesc marginea străzilor imprimată orașului o notă de un pitoresc specific. Un loc deosebit în fizionomia orașului îl ocupă noile clădiri, foarte numeroase, uneori cartiere întregi.

O impresie total deosebită produc orașele Sibiu și Cluj. Aici spațiile verzi sînt puține; zidurile cetăților străvechi, catedralele și bisericile, conferă acestor orașe o frumozete aspră, severă. Străduțele medievale înguste, întortochiate, imprimă atmosferei un farmec deosebit.

Lașul este un oraș foarte mare, zgomotos și extrem de insufletit. În momentul de față se face mult pentru amenajarea orașului; centrul său este un șantier în adevăratul înțeles al cuvîntului. În lași și în împrejurimile sale se află vechi monumente arhitectonice dintre care cel mai interesant este impresionanta construcție de la jumătatea secolului al 16-lea, minăstirea Galata.

Pretutindeni atrage atenția în România atitudinea plină de grijă față de monumentele arhitectonice, respectul și dragostea pentru arta populației. Nu întîmplător a fost organizat la București Muzeul satului, care dă o imagine cuprinzătoare a Bucureștilor populare decorative.

De altfel, în viața artistică a României muzeele ocupă un loc deosebit, și nu poți face o demarcație între muzeele Capitalei și muzeele de provincie. Căci cum ar putea fi oare trecute în categoria muzeelor de provincie remarcabila colecție de artă națională din Cluj, Muzeul Bruckenthal din Sibiu sau atît de valoroasa colecție de artă românească de la Iași? Muzeul Bruckenthal surprinde literalmente prin cantitatea și diversitatea colecțiilor sale. La Cluj, alături de pictorii transilvăneni, este bine reprezentată plastica românească clasică. În același muzeu figurează la loc de cinste una din cele mai bune colecții din lucrările lui Ștefan Luchian.

Muzeul de artă din București și muzeul Zambaccion sînt pe bună dreptate renumite, dar numai cînd ai ocazia să le vizitezi poți aprecia cu adevărat ce comori sînt păstrate în sălile lor.

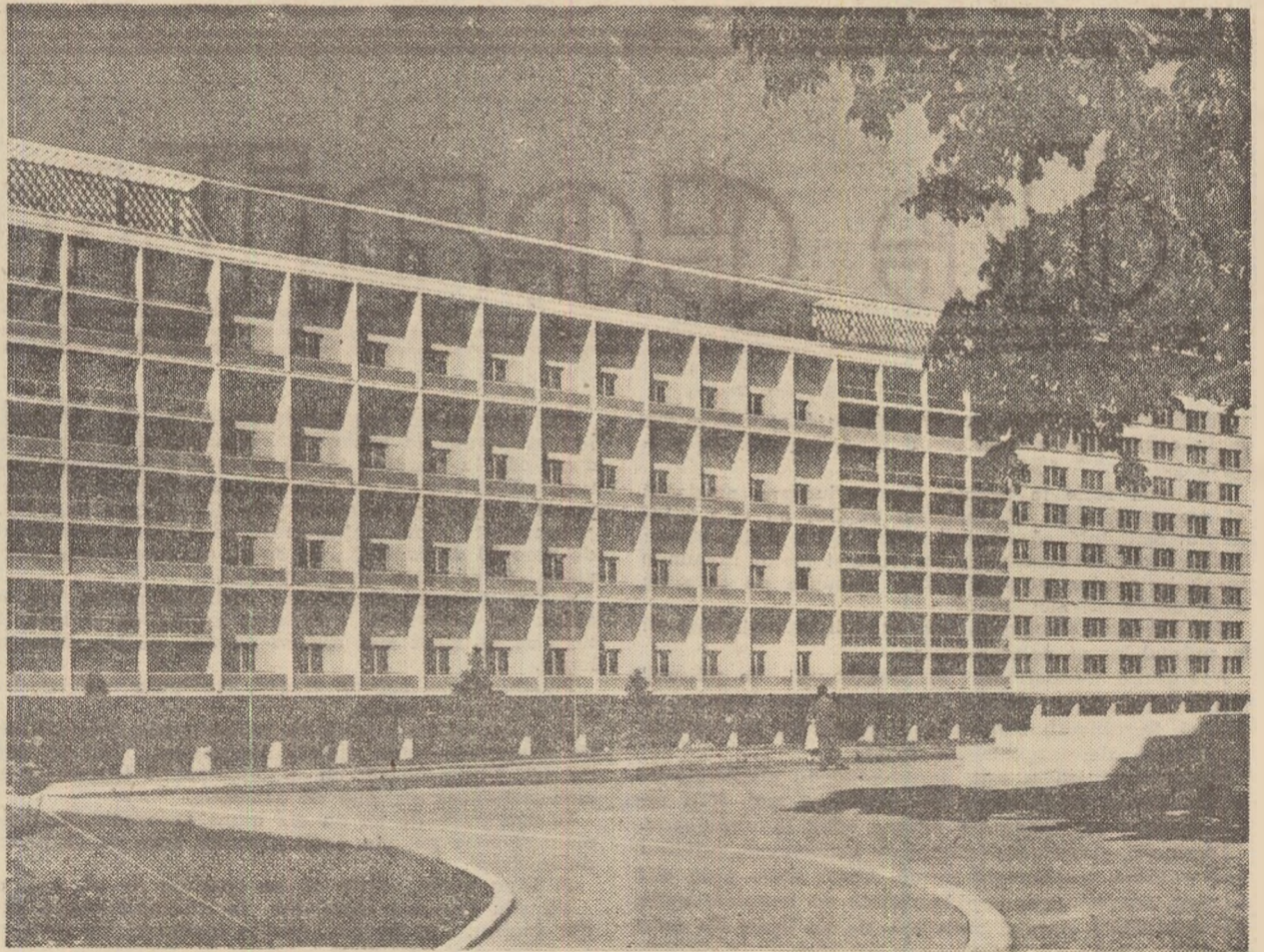
Puțină lume cunoaște colecția doctorului Dona. Ori aici se află unele dintre cele mai bune pinze ale lui Grigorescu, Luchian, Tonitza, Pallady, Ciucurencu și mulți alții. Am văzut de asemenea la București muzeul sculptorului Corneliu Medrea, precum și câteva colecții particulare, fiecare în parte un mic muzeu alcătuit cu multă dragoste și finețe. Colecția Weinberg, de pildă, cuprinde aproximativ două sute de pinze de Iser, iar în colecția Apostol, alături de câteva capodopere ale lui Luchian, se află tablouri de Andreescu, Tonitza și Pallady. În sfîrșit, colecția academicianului Oprescu, este oglindă a gustului ales al posesorului ei — fin cunoscător nu numai al artei românești, ci și a celei vest-europene și antice.

În cadrul unui scurt articol nu pot spune, firește, tot ce-aș fi dorit să spun, mai ales despre oameni. Despre pictorii, care-și deschid cu plăcere ușile atelierelor împărțîndu-ți planurile lor de creație; despre lucrătorii muzeelor, care arată cu bucurie chiar și piesele păstrate în depozitele muzeelor; și, în sfîrșit, despre nenunțurii oameni simpli și dragi pe care îi întîlnești în viața de fiecare zi. Chiar din prima zi am simțit în România o atmosferă de prietenie deplină și am respirat ușor, am muncit intens și rodnic. Încerc o mare bucurie pentru că am avut fericirea să cunosc această țară minunată, cu frumoasa ei artă și cu oamenii ei simpli și buni, dintre care pe mulți îi pot numi acum prieteni adevărați.

N. Eliasberg

Conservator principal al muzeului „Pușkin” din Moscova

București, noiembrie 1961

„Un loc deosebit în fizionomia orașului îl ocupă noile clădiri...”

În filme, în romane, în piese de teatru se indică uneori: „Orice asemănare a personajelor cu oameni și fapte reale este cu totul întâmplătoare”.

De data asta autorul ține să precizeze că asemănările nu sînt deloc întâmplătoare. Iar dacă numele de familie ale celor doi eroi ai povestirii nu este amintit, aceasta se datorește împrejurării că ei n-au povestit pînă acum niciodată și nimănui în întregime toate prin cîte au trecut în viață, suferințele pe care le-au îndurat și momentele de bucurie de care le-a fost cuprinsă inima.

Să fie dar spre știrea cititorilor care se vor mira poate găsind în povestire lucruri pe care nici chiar indiscreția mînuitorului de condei nu le-a putut elucida. Mare parte din întâmplări au fost povestite de prietenii și cunoscuții celor doi eroi principali.

P

pentru Irina S. și Valentin G. totul a început în frumoasa lună mai a anului 1941.

Totul... ce cuvînt mare! Dar dacă am fi privit cu ochii lor am fi văzut că pentru ei era într-adevăr totul. Ce însemnau cei 20 sau 21 de ani trăiți pînă atunci? Dragostea îi făcea să uite orice. Și grădinița în care tatăl plantase cu atîta dragoste un vișin, și primul salariu, și cel din urmă examen și... orice nu era legat de dragostea lor.

Dar ne-am depărtat prea devreme de locul unde a început povestea celor doi oameni sovietici: Irina și Valentin.

„Pe strada Herțen se află Sala de concerte a Conservatorului Ceaikovski”. Ce zgîrcite pot fi uneori indicațiile unui ghid turistic! E de ajuns însă să vii cîteva seri la rînd acolo în fața clădirii aceleia impunătoare prin sobrietatea ei, ca să-ți dai seama cîte pasiuni își croiesc drum în jurul ei. Tînărul cu ochelari e student... Într-o cheltuieste ultimul ban pentru bilete la concert. Bătrîna care prezintă cu demnitate biletele vine de 40 de ani la concert. Toți o cunosc. Ivan Nikolăevici, mustăciosul garderobier de o severitate proverbială îi la pardesiul... fără rînd... Bărbatul acela înalt e de undeva din taiga... A venit la Moscova în delegație... Într-o emoționat...

Dar cîte nu se pot spune despre sutele și sutele de oameni veniți să asculte în seara asta Concertul pentru pian de Ceaikovski?

Lîngă mine stau doi din aceste cîteva sute de oameni.

Și ceea ce mă apasă este că tac... Tac mereu! El privește țință înainte. Are o față care te hipnotizează parcă: e tînăr, neînchipuit de tînăr, dar părul e alb. Alături de el, vecina pare bătrînă. Cîndva a fost frumoasă, de o frumusețe cu adevărat rusească... De fapt și acum mai este...

Lîngă ochi se încrucișează însă două cicatrice cumplite, aproape neomeneste.

Și amîndoi tac!... Tac și privesc drept înainte de parcă ar voi să numere fiecare zgîrietură de pe tuburile orgii.

Lîngă mine stăteau Irina S. și Valentin G. Și iată ce-și aminteau ei...

II

Acum 20 de ani, tot într-o zi de vară în programul Sălii Conservatorului era anunțat același concert pentru pian de Ceaikovski. Printre sutele de spectatori, cei doi tineri care au intrat în ultimul moment, n-au atras cu nimic atenția...

Cum nu prea se întîmplă de obicei în viață, el fusese cel care întîrziase... Dăduse al doilea examen. Mai avea două și apoi avea să urmeze diploma de profesor de istorie... Și pe urmă...

Pe urmă rămînea de văzut, mai ales că un cuvînt greu îl avea de spus și cîna aceea cu ochi albaștri care-l așteptase răbdătoare și nu se supăraseră cînd întîrziase.

Sunetele pianului îi fermecau. Ascultau și nu-i mai interesa nimic din jurul lor. Se țineau de mîna fericiți, ochii le străluceau, urmărind degetele agile ale pianistului.

Nimeni nu știa și nici nu putea să știe că în seara aceea Irina și Valentin aveau să se despărță pentru 15 ani, pentru 5375 de zile lungi și chinuitoare.

Dar așa s-a întîmplat, din pricină că minunatul concert al lui Ceaikovski fusese anunțat în programul zilei de 21 iunie 1941; iar după 21 iunie, conform firii și calendarului neîndurător cu trecerea secundelor, minutelor și orelor, a venit ziua pe care istoria continentului sovietic a înregistrat-o la capitolul: „Război”: 22 iunie 1941. Incepea prima zi din cele 5375.

III

(Nu cred că Irina știe că prietena ei Valea mi-a povestit ceea ce urmează, și că am stenografiat cuvînt cu cuvînt această înfricoșătoare relatare. Din cele spuse însă de Valentin într-o seară, așa în treacăt, am înțeles că toate s-au întîmplat întocmai).

— Eram vreo 20 de fete. Lucram la construirea unor fortificații, cam la vreo sută de kilometri de Moscova. Irina era cea mai veselă dintre noi. Dar seara o vedeam plîngînd.

pentru că n-om fi vrînd să aducă aici un doctor german pentru niște ruși...

Tare mai era amărit Ștefănescu, îl rodea dorul de-al lui, SS-iștii îl puneau la fel de fel de munci înjositoare și nu-l strigau altfel decît „Porculescu”. Aflaseră că „schwein” (cuvîntul lor preferat și la... furat în sat și la înjurat) se traduce în romînește prin „porc”.

Ștepan Ivanovici, așa-i ziceam noi infirmierului, venea seara la noi în baracă și cu lacrimi în ochi controla dacă e curat... Dar numai la control nu-l erau gîndurile. Înjura de mama focului și pe romînește și pe rusește și pe nemțește. Înjura războiul și pe SS-iștii. Cu ce-l puteam noi ajuta?

Într-o după amiază domnul Sturmbanführer Gros (n-am să-i uit numele toată viața) a venit personal și ne-a anunțat:

— Stimate doamne, peste 10 minute o să avem o lecție de tatuaj. Să se facă apelul.

Încremenisem toate. Ce ne mai pregătise cîinele asta, vestit în toate lagărele pentru cruzimea lui? Și Irina nu era nicăieri... Se face apelul și exact peste 10 minute se ivește Gros. În spatele lui doi soldați o țineau de mîni pe Irina. Mai în urmă era un traducător nou, venit de cîteva zile. Venea pentru prima oară la noi în baracă. Îi era cam frică să intre printre deținuții care omoriseră pînă atunci doi traducători de aștia, niște trădători, feciori de foști culaci.

(Se făcuse 12 noaptea. Valea s-a uitat la ceas și s-a oprit din povestit... Eu nu m-am mișcat de la locul meu. A înțeles, și a urmat).

— Stimate doamne, (Așa vorbea Gros cu noi!). Una din colegile dv. a îndrăznit să lovească un soldat german care cîcă ar fi mîngîiat-o pe sold... În amintirea acestei lovituri am să execut cu mîna mea pe fața doamnei două mici semne ca să-și amintească (Și Gros începu să urle) că nimănui, niciunui rus nu-i este îngăduit să se atingă de un reprezentant al marii nații germane. Muzica! Cei doi soldați o lăsară pe Irina și puseră o placă la un telefon pe care-l adusesse un al treilea SS-ist.

— Și pentru ca plăcerea dv. estetică să fie mai deplină, totul va fi executat pe muzica clasicului dv. Ceaikovski.

În clipa aceea am auzit un strigăt venit parcă din lumea cealaltă:

— Nuuuuu... Nu! — Nu!

Primele acorduri ale Concertului pentru pian de Ceaikovski au acoperit, însă, suspinul celui care strigase: traducătorul cel nou.

...Îmi părea că trăiesc un coșmar. Căci nu trecuse nici o secundă și fața traducătorului devenise la fel de aspră ca mai înainte... Irina sta cu privirea ațintită spre el gata să strige. În momentul acela Gros care, după cîte se pare, nu fusese atent și n-auzise nimic, a luat un bisturiu și harșt, harșt a făcut două tăieturi pe fața Irinei... Acordurile pianului acopereau plînsul nostru.

Am rămas încremenite... Stane de piatră... Era peste puterea închipuirii noastre. Irina, în picioare, privea țință drept înainte... Cînd Ștepan Ivanovici s-a apropiat de dînsa să-i dea mîcar cu niște apă pe față s-au auzit niște bubuituri de s-a cutremurat baraca. Al noștri bombardau.

SS-iștii au fugit... În învălmășeala iscată m-am apropiat de Irina... Ștefănescu m-a luat de mîna și mi-a spus într-o rusească stricată:

— Jenscina, bejati... Ona i ti bejati... Ia toje bejati! (Femeie, fugiți... Ea și tu fugiți... Eu la fel fugi. — N.A.).

Prin praful iscat de bombe nu se vedeau aproape nimic. Cu mare greutate am găsit o spîrtură în zid și cu Irina în brațe am fugit... În spatele auzului o răsunare întretăiată... În urmă noastră venea Ștepan Ivanovici.

Ce-a fost mai departe nu mai e interesant. Ah... Bada! Trezindu-se în pădure din leșin, Irina mi-a spus:

— Valia... Nuuuu! Nu! Nu... Era Valentin!

IV

(Grigori Alexandrovici Popov lucrează într-un spital din Moscova!).

CONCERTUL de Ceaikovski

Lumina nu se stinge, dar în sală se face liniște. Bagheta dirijorului se transformă într-o baghetă de vrăjitor.

Așa cum scrie în tratate, fiecare lucrare muzicală își are programul ei, înțelesul ei. Dar nu vi s-a întîmplat niciodată să vă dați seama că melodia căreia îi dau viață instrumentele de lemn și metal răspunde parcă la gînduri și sentimente ascunse pe care nu le-ați mai gîndit niciodată?

Cel doi stau nemișcați, dar dacă îi privești vezi că în sufletul lor se petrece ceva...

Acordurile Concertului lui Ceaikovski te pătrund parcă prin toate fibrele, te poartă spre înalțuri, te aruncă în abisuri, ridicîndu-te apoi iar pe culmile frumosului, ale dragostei de viață.

N-am să uit cît oi trăi furtuna aceea uluitoare de sentimente și leșele celor doi vecni ai mei. Nu-i recunoșteam: se țineau de mîna... ochii le străluceau.

Părul alb, cicatricile cumplite de neomeneste, privirea fixă — toate dispăruseră parcă. Lîngă mine erau alți oameni, oameni care trepidau odată cu degetele agile ale pianistului, care-și aminteau de un lucru de care nu voiau să-și amintească, care erau fericiți că stăteau acolo în Sala Ceaikovski de pe strada Herțen din Moscova.

Îmi spunea că n-a primit nimic de la Valentin. Îmi aminteam de băiat, îl văzusem o dată sau de două ori. În noaptea de 22 iunie a fost chemat printr-un curier special la comisariatul militar și de-atunci parcă îl înghițise pămîntul. Ce să vă mai povestesc prin cîte-am trecut! Într-o seară ne-am trezit înconjurate de vreo 50 de fasciști... Pe scurt, am fost făcute prizoniere! Și ai noștri erau departe!

— S-a terminat cu puterea sovietică pentru voi, ne striga un feldwebel lovindu-ne mereu cu o biță, în timp ce ne mîna mai rău ca pe vite, pe jos, către un lagăr.

Ploua... ploua mărunț și des. Picăturile reci se strecurau parcă în suflet.

Nu prea am avut de povestit... Știu că pentru dumneata asta-i curată nenorocire... Văd că scrii de zor. Dar probabil că te interesează faptele și nu cum povestesc eu. Așa că ascultă...

În mai puțin de un an am ajuns neoameni, fantome, plele și oase pe cîte două picioare care nu se țineau deloc drept.

Și Irina cînta... cînta că ne speriam de cîntecul ei. Nu știau cum s-a făcut dar în kazarețul nostru unul din sanitari era de prin țările românești. Se pare că se rătăcise de-al lui și nămerise în infirmeria lagărului.

Feldwebelul spunea că și asta e o cinste pentru noi.

— N-am văzut-o pe Irina de cîteva ani. Nu știu cum s-a făcut, că doar locuim în același oraș... Dar vorba aceea: „Moscova e cît o țară întregă!” Cum ai ajuns d-ta la mine? Adică asta n-are importanță.

Am cunoscut-o pe Irina în iarna lui 1943. În spitalul de front, pe care-l comandam, a venit într-o zi o nouă soră de caritate... Nu prea aveam eu timp să fac cunoștință cu toată lumea, că stăteam în sala de operații cîte 20 de ore.

Cînd am văzut-o prima oară am rămas ținut locului. Mă privea un chip desfigurat. N-am întrebato nimic. Dînsa mi-a spus că a fost reprezentată la noi împreună cu un alt infirmier și mi l-a prezentat: Ștepan Ivanovici. Numele de familie nu-l înțelesesem, nu suna a nume rusesc. Dar n-am dat nici o importanță faptului! Mult mai țîrziu am aflat de la Ștepan Ivanovici toată înfrîngerea cu evadarea pe care Irina o făcuse. Ceea ce nu știți poate e că Irina, după ce a trecut linia frontului și și-a revenit a intervenit la generalul de armată, comandant al marii unități, rugîndu-l să nu-l trimetă pe infirmierul român într-un lagăr de prizonieri și să-l lase să lucreze cu dînsa într-un spital. Nu prea se obișnuiau asemenea lucruri, dar ținînd seama că omul salvase două femei de ale

...tre, generalul a încuviințat. Așa au nimerit în spl-
...nostru... A trecut un timp. Într-o zi am trimis-o pe
...Nikolaevna la comandament după niște instrucții.
...Mi-aduc bine aminte că dinca nu era la spital.
...Mi-aduc aminte că la radio se transmitea, la rugă-
...teea unor bolnavi și unor surori din spitalul nostru
...care care și Irina, Concertul pentru pian de Ceaik-
...ovski.

...Aici m-am oprit o clipă din scris... Concertul de
...Ceaikovski...)

...Ștefănescu, mai bine zis Stepan Ivanovici — con-
...șteț doctorul — dădu buzna, abia trăgându-și răsufla-
...și-mi povesti din nou cele întâmplate în urmă cu
...an și jumătate în lagăr. O seamă de lucruri, v-am
...s, le cunoșteam deja. Cu ocazia asta, însă, am
...at și despre întâmplarea cu traducătorul.

...L-am văzut aici, tovarășe doctor, l-am văzut.
...venit acum cu un lot de răniți.

...e-am dus repede la poartă... Fel de fel de gânduri
...treceau prin minte: „O fi rămas, n-a izbutit să
...cu fasciștii, și-acum se ascunde sub nume fals...
...l...“ Dar la ce nu m-am gândit în căpele acelea?

...Cine e rănitul? l-am întrebat pe însoțitorul trans-
...cării. Ridicând înveltoarea am văzut o față chinată
...durere, o față tânără de om cu părul complet alb...
...Ștefănescu s-a uitat și el mai deaproape încă o dată
...mormăit în rusește:

...Eu știu... parcă... Dar, nu... Era tânăr... N-avea păr

...în minte că la intrarea în spital era un difuzor. Acor-
...de Concertului pentru pian al lui Ceaikovski se re-
...au în unde bogate. Degetele rănitului fremătau par-
...odată cu degetele pianistului nevăzut.

...Cine-i rănitul?, am întrebat din nou.

...Permiteți să raportez, tovarășe maior-medec. Am
...oziție specială de la tovarășul colonel Gavrilov să
...og să aveți mare grijă de căpitanul nostru.
...Care căpitan? am replicat iritat, gândindu-mă la
...spuse de Stepan Ivanovici.

...Tovarășul căpitan s-a întors grav rănit dintr-o
...une în spatele frontului. L-au adus doi țărani din
...le Iașului... Dar aveți o scrisoare de la tovarășul
...ael. Personală.

...o foaie de hirtie colonelul Gavrilov, pe care îl
...esteam, îmi scria că Valentin Ilarionovici G. este
...ou în adevăratul înțeles al cuvântului. Plecat în
...ne secretă în spatele frontului fascist, a reușit să
...ce niște planuri ale comandamentului hitlerist din
...Unul din țărani care l-au adus, trecând cu riscul
...d linia frontului a murit. Celălalt nu știe prea mul-
...teci că l-a găsit rănit pe „tovarășul sovietic“ care
...rugat să-l ducă la al lui pentru că are comunicări

...importante. „Mai mult, scria colonelul Gavrilov, nu pot
...să-ți spun, îți dai seama de ce... Poate că ne vom în-
...tâlni și am să-ți povestesc“.

...— Cu Gavrilov nu m-am mai întâlnit... Pe căpitan am
...dat ordin să-l transporte imediat la spitalul de zonă
...interioară. Noi eram pe picior de mutare așa că nu
...aveam condiții de operat.

...Nici eu, nici Stepan Ivanovici n-am povestit nimic
...Irinei. N-avea nici un rost să-i răscolim amintiri dure-
...roase.

...Imediat după 23 August, când a aflat că armatele
...românești au întors armele împotriva fasciștilor, Ștefă-
...nescu a cerut să fie trecut la dispoziția unui spital ro-
...minesc.

...Un locotenent-colonel român mi-a povestit în mai 1945
...că a auzit de numele unui infirmier Ștefănescu care, în
...Tatra, a acoperit cu trupul lui pe doi soldați răniți apă-
...rându-i de focul unei mitraliere fasciste. Să fi fost Ste-
...pan Ivanovici al nostru, cine știe?

...Cam asta-i tot ce aș putea să vă povestesc în legă-
...tură cu cele ce m-ați întrebat“.

... (Într-unul din birourile instituției care se ocupă de
...căutarea persoanelor rătăcite în timpul războiului, un
...funcționar mi-a povestit).

...— Da... dosarul 6... e și azi la noi... 10 ani l-am cău-
...tat și n-am izbutit să-l găsim. Din cauza unei greșeli
...care s-a ivit în transcrierea numelui lui pe un formu-
...lar. Și totuși...

VI

...De ce n-a căutat-o Valentin pe Irina prin acest bi-
...rou?, se vor întreba poate unii.

...Pentru simplul fapt că în ziua aceea, în baraca la-
...gărului de concentrare, el era convins că Irina murise.
...Nu-și închipuia că rezistase fizicește la cumplita tor-
...tură a „tatuajului“. Și-apoi, după ce s-a terminat
...bombardamentul, printre zecile de cadavre l s-a părut
...că l-a văzut și pe cel al Irinei. N-a putut să se incre-
...dineze dacă-i așa sau nu căci trebuise să plece ur-
...gent ca să-și ducă pînă la capăt misiunea secretă.
...Întors la Moscova în 1948, a aflat de la foștii vecini
...ai familiei Irinei că părinții ei au murit în timpul
...evacuării. Casa în care locuiseră, într-o mică așezare
...de lângă Moscova, a fost bombardată în timpul răz-
...boiului. Irina locuia la căminul Institutului de medi-
...cină nr. 2 din Moscova.

...Dar de unde putea el să știe asta?

VII

...Și iar o seară de vară... La Conservator se anunță,
...în închiderea stagiunii, Concertul pentru pian de Ceaik-
...kovski. Pe lângă ațiș trece nepăsător un om cu fața
...tânără și cu părul complet alb... N-avea de ce să se
...grăbească. În ziua aceea fusese ultima zi a sesiunii
...de examene a studenților. Toți dăduseră examenul cu
...„bine“ și „foarte bine“, își însoțiseră apoi câțiva pași
...profesorul de istorie contemporană, după care ple-
...caseră care încotro...

...Privirea i se oprește pe ațiș... Fără voințe aproape,
...cumpără un bilet la casă (mai erau câteva la care re-
...nunțase o delegație străină. Explicațiile casieritei îi
...erau indiferente).

...Se așează... Ascultă concertul... Inima i se strânge
...de durere. Lângă el o femeie plînge... Are o față des-
...figurată de două cicatrice cumplite... O privește lung...
...O privește... Vrea să strige, dar nu poate să scoată nici
...un cuvânt...

...Concertul pentru pian al lui Ceaikovski sună ca un
...imn de slavă al dragostei și al vieții în acea a
...5375-a zi care trecuse de la despărțirea Irinei de Va-
...lentin.

...Mă văd din cînd în cînd cu Irina Nikolaevna și cu
...Valentin Ilarionovici. Mă duc pe la ei, beau ceai, mă
...joc cu Serioja, puștiul lor cîm și cu ochi albaștri.

...Niciodată pînă acum cei doi soți n-au vorbit față
...de mine despre întâmplările prin care au trecut.

...O singură dată numai, în timp ce mă jucam cu Se-
...rioja, am auzit-o pe Irina Nikolaevna spunînd:

...— Știi, Valentin, că din 1945 pînă cînd ne-am întâl-
...nit în seara aceea, am fost în fiecare an la toate con-
...certele de Ceaikovski? Speram!...

...De cite ori aud astăzi acordurile înălțătoare ale Con-
...certului pentru pian de Ceaikovski retrăiesc parcă po-
...vestea Irinei și a lui Valentin, doi oameni sovietici din
...cel peste 200 de milioane de locuitori ai țării de unde
...am scris aceste rînduri, ai țării care face totul pentru
...ca în viața locuitorilor planetei noastre să nu mai exis-
...te niciodată zile de suferință, pentru ca îndrăgostiții
...să nu se despartă, pentru ca muzica să răsune peste
...tot aducînd lumii bucurie.

Alexandru Stark

Trecătorile din Ussinsk

Riul viu

A doua jumătate a lunii august. Lipanii simt apropierea iernii. Se grăbesc spre râurile mari, spre lacuri. Intr-o noapte am ieșit din cort să iau apă din râu. În ceanul gol, murmură un vânt ușor. Lumina aruncată de lanternă străbătu, până la fund, apele rezezi, cu reflexe verzui. Riul era viu. Valuri negre de lipanii înaintau grăbite spre lac.

Nimerind în dunga de lumină, lipanii se speriară. Se opriră o clipă în loc și priviră în jur. Mă apropiam de râu. Un pește mare se ridică din adânc, venind spre lumină. Era mare

de-un cot. Privea drept spre lanternă și de aceea lumina îi străpuse adânc pupilele liniștite. Cufundat în apă își mișca aripișoarele, magnetizat de fasciculul luminos.

Peștii treceau mereu pe lângă mine. Incrimenism pe mal. Cedrii fremătau deasupra lacului. Tunetul bubuia în depărtări. În iarbă — ceanul uitat. Iar în spate, lângă cort, ardea focul. În jurul lui, privind-l, mă așteptau tovarășii de muncă.

Ginghis Han

De partea cealaltă a drumului, în stepe înaltă, un idol de piatră fără picioare a încremenit, privind țintă în depărtare. Mai încolo, o cireadă de juncani negri și albi se foiește de colo până colo prin iarba deasă.

Lângă un rug aflat aproape, un bătrîn îmbrăcat cu o vestă groasă și cu cizmele de carimbii de piele mototolite, cu fruntea înaltă și cu ochi mici. Sub ochii bătrînului — vine umflate, albastre, noduroase. Bătrînul e ocupat. Repară cizmulite de copii. Le pune pingele dintr-o bucată de cauciuc albastru, de automobil.

Mă apropii de bătrîn și, arătându-i idolul, îl întreb:

— Cine-i?

— Asta? — mă întreabă la rîndul bătrînului.

— Da, Asta. Cine-i?

— Ginghis Han.

Ciudat! Idolii aceștia feminizați, ciopliți din piatră aspră sînt împrăștiați prin multe din văile Tuvei. Și pe oricine ai întreba îți va răspunde identificându-i cu numele înfricoșătorului cuceritor. Dar se știe că Ginghis Han a ocolit Tuva. Pe cursul superior

al Eniseiului a năvălit Giuci, fiul lui Temucin. El a stăpînit cu cruzime, timp de doi ani, țara străvechilor sisteme de irigație, a cuptoarelor de topit minereu, a drumurilor de piatră pavate cu iscusință. De atunci, acest popor mic și blajin a început să decadă și procesul acesta de dispariție a durat pînă la Revoluție.

În secolul al optulea circula în popor un cuvînt de spaimă — Ginghis Dar femeile acelea de piatră au fost ciopliți cu foarte mult timp înainte de năvălire. Viclenii călăreți ai lui Temucin au adus cu ei, de dincolo de Baidkal, cumplitul cuvînt care au fost botezați idolii monștruoși, cu priviri inexpressive, necruțătoare.

Melodia tăcerii

M-am suit în cabina camionului pe care l-am întâlnit în drum și, în loc de recomandare, l-am întrebat pe șoferul tânăr, cu cap mare și ochii roșii:

— Cum merge?

— Binișor — îmi răspunde el scurt, mărind viteza. Apoi își apleacă urechea cu grijă spre parbriz și tace în

continuare. Din atitudinea lui, din tonul ciudat cu care a rostit acel singur cuvînt, înțeleg că preferă să tacă.

Nu mă număr printre cei care socotesc de datorica lor să între neapărat în vorbă și să invite la mărturisiri pe orice tovarăș de drum și de aceea, timp de două ore, încintăm tăcuți pe șleaul de munte. Eu mă gîndesc la ale mele, el la ale lui. După cum se prea poate ca șoferul să nu se gin-

dească la nimic. Căci pare mai de grabă să asculte cu atenție un limbaj inaccesibil mie, care, judecînd după expresia feței lui, îi este șoptit la ureche de o ființă nevăzută.

Lîngă gara Olenia Recika îi fac semn, cu degetul arătător ridicat în sus, că vreau să cobor. Mașina se oprește și șoferul devine pe dată un om obișnuit. Îmi deschide surizător ușa cabinei și, după ce sar jos, mă întreabă cu un aer complice:

— Ai ascultat?

— Ce să ascult?

— Cîntecul parbrizului. Dacă știe unde o fi plesnit sticla, dar parbrizul cîntă acum mai frumos decît o frunză! Astăzi și vîntul e plin de draci! Pe iața-i mare și în ochii-i roșii strălucește o sinceră bucurie.

— Da, am auzit — îi răspund grăbit, fie pentru că nu vreau să-l jignesc, fie pentru că vreau să mă arăt mai bun decît sînt.

— Hai să mergem mai departe — îmi propune el mărinimos. Și simt o amară părere de rău că nu pot merge cu el, mai departe.

Printre stele

Mașina înaintază pe cerul înstelat. În jur, strălucește o puderie de aștri cu nume măiestuoase: Lira, Pegasus, Vizitiul, Coroana Boreală...

Pădurile se pierd în noapte. Doar vîntul suferă în cabină.

Deasupra trecătoare, o stea galbenă gonește grăbită în întîmpinarea noastră. Alunecă mult timp peste stepă, după care se înalță deasupra șirului de munți.

Iar și mai departe, printre dealurile cu spinări alungite, se zărește, măreț, o văpaie uriașă. Un vînt cald ne mîngîie fața. De sub văpaie se ivește lumina unei constelații noi, nemaivăzute. Luminile inundă toată stepa de pe amîndouă malurile Eniseiului. O constelație cu mii de scipiri. Se numește „Kizil”, ceea ce în limba tuvină înseamnă „Roșu”.

În românește de

P. Granea
și A. Vlad

Zugrăvind mediile intelectuale, romanul lui G. Gor — Splaiul universității — nu înfățișează nici drama inadaptatului, nici abdicarea prin conformism a unui intelectual. Nimic — în acest roman — din ceea ce de obicei constituie materia literaturii consacrate acestei pătri sociale. Și lucrul e că se poate de firesc, pentru că toată problematica dezbătută pînă acum în romanele oglindind viața intelectualității a fost de mult depășită de creatorii sovietici de valori spirituale.

Problematica inadaptatului și, respectiv, a conformismului, e — cum se știe — specifică intelectualității trăind în societatea burgheză, ambele cazuri fiind ipostaze ale unui proces unic: ratarea intelectualului în orînduirea capitalistă. Problematica angajării în lupta proletariatului se pune intelectualului înainte sau imediat după Revoluție, atunci cînd, biruitoare, clasa muncitoare își începe opera constructivă, iar consecințele morale ale acestui act deliberat la cel care îl săvîrșește se observă în prima etapă de edificare a socialismului.

În Uniunea Sovietică, aflată în drum accelerat spre comunism, problema optării nu mai e de mult actuală, dat fiind că cei care aveau să aleagă au ales cu decenii în urmă, iar cei formați în anii regimului sovietic în spirit socialist n-au mai fost puși în situația de a opta, fiind, de la bun început, pe pozițiile poporului.

În Splaiul universității există un singur personaj pentru care s-a pus poate cîndva problema alegerii. E savantul biolog Sokolovski. El a ales înainte de Revoluție, iar alegerea i-a fost răsplătită de tarism cu deportarea. El și-a confirmat opțiunea după Octombrie, refuzînd cu indignare ofertele atrăgătoare ale universităților occidentale. gonindu-și furios asistentul numai fiindcă și-a permis să-i istorisească „o anecdotă infectă despre comisari”.

G. Gor — SPLAIUL UNIVERSITĂȚII. Editura pentru literatură universală, 1961.

Răspunderea intelectualului

Ceilați eroi ai cărții sînt fii de partizani roșii din Siberia sau de secretari de celule sătești împușcați de eliaburi; sînt fii de intelectuali care au purtat cravata roșie de pionieri, redactau, încă de pe atunci, referate în care combăteau prejudecățile religioase și care sînt organice ostili meschinăriei și filistinismului mic-burghez. Ei sînt astăzi fizicieni, chimiști și etnografi de reputație mondială; sînt practicieni agricoli care au sădit mere tîrtoare în Nordul înghețat și luptă pentru combaterea eroziunii terenurilor; sînt pictori recrutați dintre foștii robi analfabeți. Ei constituie, laolaltă, o intelectualitate de tip nou care nu se concepe decît servind poporul cu toate forțele ei.

Substanța cărții ține într-o măsură de formarea acestei intelectualități. Ea ține, însă, mai ales de dezbaterile altor probleme, de interes mai acut, fiindcă, într-un fel, însăși formarea noii intelectualități e, azi, în U.R.S.S. un fenomen depășit. Spuneam că slujirea poporului constituie platforma comună a întregii intelectualități sovietice. Există, însă, moduri deosebite de a concepe acest imperativ. Unii — Sokolovski, bunăoară, de a cărei bună credință nimeni n-are nici un temei să se îndoiască — e convins că aceasta presupune slujirea științei în sine, a unei științe abstracte, fără nici o contingentă cu practica, și se dedă, de aceea, multă vreme unor cercetări sterile. Alții, dimpotrivă (Alioșa Șubin îi reprezintă), au o viziune prea practică despre știință, apreciază munca de cercetare numai în raport cu repercusiunile ei imediate asupra vieții. Fizicienii Ciuhalev și Usov și chimistul Igor Pustinnikov știu, însă, să îmbine cercetarea teoretică, asigurînd progresul ulterior al științei

și constituind rezerva viitoare a tehnicii, cu cercetările legate direct de perfecționarea unor tehnici, de crearea unor noi materiale etc. Disputa nu se referă numai la modul de a

concepe știința, ci și la rolul omului de știință în societate, căci depărtarea de viață duce la un soi de academism care ruinează într-un fel însăși personalitatea cercetătorului, îl aruncă pe acesta în brațele unor visuri vagi, utopice. În final, însuși Sokolovski va dobindi conștiința acestui pericol și, dezințindu-se de falsul său crez, va găsi calea ca să împace aspirațiile sale de teoretician cu necesitățile sociale.

Există, de asemenea, în cartea lui Gor, o dispută nu mai puțin dramatică între conservatorii înrăiți (care prin concepțiile lor anacronice și prin inactivitatea lor au renunțat, de fapt, la funcția omului de știință) și spiritele inovatoare ale veritabililor savanți (vezi conflictul Sokolovski-Kaplin). Și mai există o dispută între oamenii de știință autentici, pe deoparte, și impostorii, ratații, intriganții care folosesc orice conjunctură pentru a-i lovi, pe de altă parte. Căci activitatea unui Ciuhalev sau Pustinnikov, de pildă, îi amenință pe aceștia în însăși existența lor parazită. Un Belkin, care n-a reușit să-și ia diploma, dar care, specializat în false probleme de popularizare a științei, se ocupă numai cu provocarea de scandaluri și „demascări” e tot atît de odios ca și un dogmatic ca Avdotin, care repetă papagalicește niște formule unde se potrivește și unde nu, și împiedică munca de perspectivă a savanților.

Știința e un front de luptă, iar savantul un luptător dovedind nu o dată spirit de sacrificiu, eroism, un luptător care și-a cîștigat dreptul la admirația noastră — iată tema centrală a acestei cărți care pune în circulație multe idei și iscă multe gînduri.

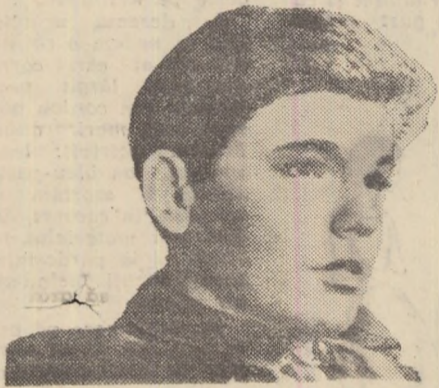
De aceea, vorbind despre eroii săi și despre măestrîi lor, autorul nu-și poate reține simțămîntele de profund respect, de neîmămurită dragoste. De aci, poezia acestui roman care ne face să înțelegem mai bine că trăim într-o epocă revoluționară pentru știință, care sporește libertatea și, deci, și răspunderea fiecărui om în parte.

Eugen Luca

FILMUL

Filme despre care se vorbește:

„Prietenul meu,

Kolka

Să vi-i prezentăm mai întâi pe autorii filmului. Tânărul dramaturg Alexandr Hmelik și-a făcut anul trecut debutul cu piesa „Prietenul meu, Kolka”, pusă în scenă de Teatrul central pentru copii și care este și astăzi unul din spectacolele preferate ale tineretului moscovit. Solicitat de studiourile „Mosfilm”, Hmelik și-a adaptat piesa pentru ecran, dovadă o cunoaștere subtilă a cerințelor specifice celei de a șaptea arte.

Regizorii A. Saltikov și A. Mitta sînt și ei foarte tineri, filmul de care ne ocupăm fiind lucrarea lor de diplomă la absolvirea Institutului unional de cinematografie. Ca student în clasa regizorului Serghei Gherasimov, Saltikov a mai realizat un scurt metraj despre cei mici cu titlul „Copiii din curtea noastră”. Drumul spre arta cinematografică al colaboratorului său A. Mitta este mai complicat. A. Mitta a hotărît să se înscrie la Institutul de cinematografie îndată după absolvirea Institutului de arhitectură. A urmat cursurile secției de regie în clasa lui Mihail Romm, după care a fost angajat de revista „Krokodil” ca desenator-umorist.

Filmul este socotit ca o interesantă realizare a genului.

Ce idei stau la baza lui, care-i subiectul? Mai întâi ideea demnității umane, apelul către o atitudine plină de grijă față de adolescenții care au nevoie nu numai de dragoste, ci și de respectul celor mari. Realizatorii filmului se ridică împotriva superficialității și practicilor anacronice vădite încă de unii pedagogi în munca lor educativă, împotriva tradițiilor clasice de copii în „buni” și „răi”. Poate tocmai de aceea în „Prietenul meu, Kolka” nu e folosit nici o clipă tonul moralizator.

Și acum să vă facem cunoștință cu eroul filmului, Kolka Sneghirev, băiatul dintr-o 7-a B, și cu colegii și educatorii săi.

Pentru instruirea superioară de pionieri

— Lidia Mihailovna Ivanova, Kolka este un element „difil”, prototipul elevului nedisciplinat. Lidia Mihailovna e convinsă că Sneghirev este încăpăținat, închis în el, orgolios și caută să-i convingă și pe alții de asta. Conflictul începe în momentul cînd Kolka părăsește clasa în timpul unei adunări pionierești, motivînd că discursul Lidiei Mihailovna este din cale afară de plicticos. Ivanova nu-l înțelege pe Kolka, și se comportă față de el cu severitate.

Necazurile se țin lanț pentru Kolka. Nici acțiunile frumoase înfăptuite împreună cu băieții din asociația secretă — inspirată de organizația lui Timur și a băieților săi din cartea lui Gaidar — nu-i mai aduc bucurii. Nu mai are încredere în oameni, devine îndărătnic, recalcitrant. Ceea ce o îndrăjește pe instructora se cerează excluderea lui din organizația de pionieri. Dar Kolka nu e singur. Alături de el sînt colegii lui, și un nou instructor — Serghei Rudenko, șofer la baza-auto, Serghei e un flăcău vesel și prietenos. Își câștigă repede simpatia băieților pentru că nu încearcă să li se impună. Din prima clipă se gîndește să dobîndească pentru detașament un camion pe care băieții să învețe să șofeze. Ziua sosirii camionului e o adevărată sărbătoare. Camionul e împodobit cu ghirlande cu crenguțe de brad și lozinci, toți copiii îi ies în întâmpinare, iar orchestra intonează un cîntec solemn. Și cu toate că, spre surprinderea generală, motorul duie răgușit și împrăștie fum fără a da semn că ar vrea să se urcească din loc — e unul din „pensionarii” autobazei — voia bună nu se risipește. Viața copiilor a luat alt ritm. În timpul liber se adună cu toții în garaj unde meșteresc cu Serghei la camion, apoi, cînd totul e pus la punct, învață cu schimb să conducă. Cu timpul vine și Kolka la garaj, deși Lidia Mihailovna a interzis băieților să-l primească în mijlocul lor. Kolka începe să-l îndrăgească pe Serghei pentru că acesta se interesează de viața fiecărui băiat, de ceea ce-l frîmîntă. Și apoi, de la Rudenko poți învăța o mulțime de lucruri. Datorită intervenției lui Serghei, Kolka nu este exclus din organizația de pionieri și prin aceasta, instructorul își câștigă toată dragostea celor dintr-o 7-a B.

Acesta este pe scurt subiectul „Prietenului meu, Kolka”. După cum vă puteți imagina, interpretării unui asemenea film nu sînt actori de profesie, ci elevi, de vîrstă lui Kolka și a prietenilor săi. Rolul lui Kolka este interpretat de Sașa Kobozev. În timpul turnării Sașa a dovedit o asemenea înțelegere a rolului, a atmosferei filmului încît a fost îndemnat să frecventeze o școală de teatru. În momentul de față, el urmează în timpul liber cursurile studiului pentru copii de pe lângă Teatrul Stanislavski. Ceilalți interpreți sînt elevii Vitea Onuciak, Alioșa Borzunov, Tania Kuznețova ș.a. În rolul lui Serghei apare actorul A. Kuznețov. Critica sovietică apreciază în mod deosebit interpretarea acestui actor, care a îmbogățit personajul descris în scenariu. Pentru rolul Lidiei Mihailovna a fost aleasă actrița A. Dmitrieva care deține același rol și în spectacolul Teatrului central pentru copii.

Anastasia Vertinskaja, interpreta principală din filmul „Pinze purpurii”

AU CUVÎNTUL REGIZORII

Cum am lucrat la

„Oamenii focului albastru”

Un documentar poate relata evenimente la ordinea zilei, poate urmări direcția dezvoltării unei țări întregi, caracteristicile unei epoci; el poate înfățișa privirile spectatorilor cu imaginea unor peisaje minunate și calme sau poate angaja o polemică ascuțită. Ceea ce mă atrage către filmele documentare este, însă, mai ales posibilitatea de a observa, de a studia viața oamenilor, în special aceea a oamenilor de pe pămîntul nostru sovietic. Dar asta înseamnă că trebuie să trăiești alături de ei în zilele de lucru și în zilele de sărbătoare, să participi la munca lor eroică, să le împărtășești bucuriile și grijile. Și, într-adevăr, timp de un an și jumătate am trăit, împreună cu toată echipa de filmare, în mijlocul constructorilor conductei de gaze, lungă de 767 de kilometri, ce pornește din desertul Kizil-Kum, se cățăără pe munți, străbate mlaștini și așezări străvechi și ajunge la Buhara, Samarkand și Tașkent. În timpul construcției unei conducte de gaze, care rezervă muncitorilor mereu alte încercări, caracterul oamenilor se vedește cu o deosebită forță. Dar să zugrăvești caractere umane prin intermediul docu-

mentarului e totuși un lucru difil. Ne-am ușurat, însă, sarcina luînd hotărîrea de a urmări viața șantierului nu „în general” ci prin prisma a două echipe de constructori și a conducătorilor acestor echipe: Uzbekul Iskander Daniar Hadjaev și rusul Vasili Bevziuk. Oamenii aceștia energici, curajoși sînt protagoniștii filmului nostru.

Filmul nostru îi înfățișează și pe oamenii care au descoperit bogatele zăcăminte de gaze în mijlocul pustului, transpunînd în viață visele multor generații de geologi. Acolo unde timp de secole tremurau în fiecare noapte flăcărul albastru, se înalță astăzi barăcile constructorilor.

Dar natura nu se lasă învinsă dintr-o dată. Uneori, deasupra nisipurilor izbucnesc și acum adevărate torțe de flăcări.

Am avut prilejul să fim martorii multor acte de eroism în munca „oamenilor focului albastru”, cum li se spune constructorilor conductei de gaze. Am făcut acest film cu interes și pasiune, cu dorința de a-i ajuta pe spectatori să înțeleagă mai bine munca, sufletul minunat al acestor oameni-creatori.

Roman Grigoriev

Să facem cunoștință cu

Regizorul Leonid Lukov, care ne-a vizitat nu de mult țara cu prilejul premierei filmului „Două vieți”, mărturisise că dintre actorii cu care a avut ocazia să lucreze în cariera sa de peste trei decenii îl prețuiește în mod deosebit pe Viaceslav Tihonov: „pentru că e un actor interesant, care își dăruiește toate forțele rolului, pentru că e un om foarte simpatic și de o rară frumusețe sufletească”.

Drumul lui Tihonov în arta cinematografică n-a fost simplu. Atrăși de fizicul său foarte plăcut de „juneprim”, mai mulți regizori i-au acordat roluri plate, în care actorul nu și-a putut valorifica posibilitățile. Urmind această cale, lui Tihonov i se putea prevedea o popularitate ieftină și efemeră. „Eram prieten cu Viaceslav Tihonov, îl cunoșteam bine ca om și ca actor și mi s-a părut întotdeauna că destinul său actoricesc îl rănise adînc” — scrie într-un articol regizorul Stanislav Rostotki. Acestui tînăr regizor i-a fost dat să-l descopere pe adevăratul Tihonov. În filmul său de debut „S-a întîmplat la Penkov”, „junele prim” a devenit tractoristul Matvei, un flă-

cău simplu și simpatic, inteligent și mîndru, uneori timid, alteori brutal, un om curajos și entuziast. Tihonov a continuat să lucreze cu Rostotki. Mai întîi la coproducția sovieto-cehoslovacă „Stele de mai”, în care a intruchipat un tînăr ofițer sovietic, eroul unui episod al filmului. În acest rol aproape fără replici, mimica actorului a redat elocvent sentimentele pe care le încerca personajul — bucuria dragostei, regretul despărțirii și mai presus de toate frumusețea spirituală a acestui tînăr, pe care suferințele războiului n-au izbutit s-o întineze. Tihonov a fost apoi Viktor Raiski, marinar din Odesa, în filmul în două seri „O întîmplare extraordinară”, un rol difil, pe care

Viaceslav Tihonov — un actor talentat

actorul l-a interpretat într-o manieră originală, departe de tiparele tradiționale. Tot marinar a fost și personajul său următor: micmanul Panin din filmul regizorului Mihail Șveiter. Acțiunea, care se desfășoară pe trei planuri diferite, a dat posibilitate actorului să utilizeze stiluri deosebite în încarnarea ofițerului Panin, tînăr chipeș și indiferent, a revoluționarului Panin care din însărcinarea partidului trebuie să îndeplinească o misiune primejdioasă și a tînărului petrecăreț, pe care îl simulează pentru a induce în eroare organele judiciare țariste. Acest rol a dezvoltat profund talentul multilateral al lui Tihonov, care este astăzi unul dintre cei mai solicitați și mai îndrăgiți actori de cinema.

Spectatorii noștri au în momentul de față ocazia să-l revadă pe Viaceslav Tihonov în filmul „Două vieți”, care rulează pe ecranele din întreaga țară. De data aceasta, însă, într-un rol foarte diferit de cele an-

terioare — acela al unui erou negativ. Ofițerul monarhist Serghei Nașciokin este un dușman înrăit al Revoluției. Actorul nu-l înfățișează, însă, simplist, ci într-o interesantă interpretare de compoziție. În drumul de la ofițerul sigur de sine, plin de venerație față de țar, pînă la bătrînul ospătar dintr-un mic local portuar francez, unde trăiește în emigrație, Nașciokin încearcă un șir de dezluzii care-l zdruncină rînd pe rînd convingerile. Viața a trecut pe lângă el cu marile-i frămîntări sociale iar el n-a înțeles mersul evenimentelor, a urmat un drum greșit care l-a dus la prăbușire. Conștiința zădărnicii vieții pe care a trăit-o, a ideilor și convingerilor sale greșite îi pricinuesc te o adîncă suferință exprimată elocvent de actor.

Cu acest rol, Viaceslav Tihonov a făcut astfel încît un pas important în cariera sa actoricească, urmărind cu interes sporit de spectatori și cinești.

S-a jucat și ultimul meci. Noii campioni părăsesc terenul.

SPORT

La sfârșit de campionat...

Pe largă scară de latitudine a Țării sovietice toamna îmbătrânește cu pași inegali. În timp ce în sud soarele zîmbește încă prietenos stadiocanelor, în nord, odată cu primele semne ale iernii, balonul rotund a început să fie înlocuit cu micul puc al meciurilor de hochei.

Da, în U.R.S.S. sezonul de fotbal s-a încheiat. Ultimele meciuri, decisive, au adus în tribune, pentru ultima oară în toamna aceasta, pe nenumărații și atât de pasionații spectatori de fotbal.

A fost un minunat sfârșit de sezon. Toamna târzie a înțeles, parcă, dorințele ascunse ale fotbalistilor și nu l-a necăjit deloc. Timpul frumos a îngăduit echipelor angrenate în lupta finală pentru titlul de campioană unională să-și desfășoare toate posibilitățile. Spectatorii au avut ce vedea: fiecare meci s-a jucat la o înaltă tensiune și fiecare echipă, fiecare jucător au luptat din răsputeri dînd întrecerii nota de splendidă încordare caracteristică marilor competiții sportive.

Medalia de aur a fost cucerită anul acesta de dinamoviștii din Kiev. Echipa aceasta, antrenată de Viaceslav Soloviev — unul din faimoșii „ași” din generația lui Fedotov și Bobrov — s-a dovedit cea mai constantă, cea mai bine pregătită din punct de vedere fizic, ceea ce i-a permis să mențină pînă la sfârșit același tempo de joc. Într-adevăr, chiar atunci, cînd rezultatul nu mai avea importanță pentru clasament, în ultimul meci al campionatului susținut în fața echipei Lokomotiv-Moscova, Dinamo-Kiev a jucat — după părerea multor comentatori — mai bine ca niciodată.

Noua campioană aplică cu succes, încă din sezonul trecut, o schemă de joc cu trei mijlocași, al treilea fiind un atacant jucînd mai retras. La baza acestei scheme a stat, însă, întotdeauna o idee ofensivă: linia de mijlocași foarte mobilă se deplasează aproape pe tot terenul, creînd mereu contraatacuri periculoase și ajutînd la nevoie apărarea, compartimentul relativ mai slab al acestei echipe excepționale.

Mulți s-au așteptat ca Torpedo-Moscova să repete succesul de anul trecut, mai ales după comportarea excelentă din grupa preliminară. Dar, în finală, foștii campioni au dat semne de oboseală și, în cele din urmă, nereușind să cîștige înțînirea decisivă cu Dinamo-Kiev (un meci dramatic în care dinamoviștii, după ce au fost conduși aproape tot timpul, au avut o revenire extraordinară în ultimele minute) au trebuit să se mulțumească cu locul al doilea. Fără îndoială că Torpedo rămîne o echipă de mare clasă, cu tot acest relativ insucces.

Surpriza finalei a furnizat-o Spartak-Moscova. După ce abia a reușit să se claseze în finală, echipa a avut o revenire cu totul surprinzătoare și — rîsturnînd toate pronosticurile și încurcînd toate socotelile — a cîștigat nu mai puțin de șase meciuri la rînd, ceea ce bineînțeles a dat o tur-nură cu totul neașteptată luptei pentru titlu, mai ales că două din aceste victorii au fost repurtate asupra celor de la Torpedo. La un mo-

ment dat se părea că Spartak are chiar șanse pentru titlu, dar spre sfîrșitul finalei oboseala a început să-și spună cuvîntul și, pînă la urmă, echipa s-a clasat pe locul III, ceea ce este, desigur, un frumos succes dacă ținem seama de nivelul campionatului. Într-adevăr, între echipele finaliste găsim formații cu valoare internațională bine cunoscute ca T.S.K.A. sau Dinamo-Tbilisi, ca să nu mai vorbim că o echipă ca Dinamo-Moscova nici măcar n-a reușit să ajungă în „Olimpul” finalei.

Desigur, este încă prea devreme pentru a trage concluzii pe marginea campionatului. Rezultatele lui vor fi analizate amănunțit și comentate de specialiști. Ceea ce se poate spune însă de pe acum este că recent încheiatul sezon fotbalistic a arătat o indiscutabilă creștere a nivelului fotbalului sovietic, în special în domeniul tactic. Or lucrul acesta este extrem de important, dat fiind că se apropie marea verificare fotbalistică internațională, — campionatul mondial, care va avea loc în 1962 în Chile. Realizările și învățămintele acestui frumos campionat vor servi desigur pentru obținerea unui bun rezultat în suprema competiție.

Pînă atunci însă pe terenurile de fotbal vor cădea mai întîi nenumărate frunze ruginii, care la rîndul lor vor fi înlocuite — nu de zăpadă, cum vă gîndeți poate — ci de oglinda lucie a patinoarelor. Alți spectatori, mulți dintre ei aceiași pasionați ai sportului, vor încerca și vor „suferi”... tot pentru Dinamo-Kiev sau Torpedo-Moscova, fiindcă, la urma urmel, și hocheiul e un joc frumos!

P. Voinescu

SCRISORI din U.R.S.S.

Colecționari, să corespondăm!

Am 34 de ani. Am început să colecționez monede încă din copilărie. Mă interesează mult monedele din România Populară, pe care le colecționez pe ani, în două exemplare. Aș dori să fac schimb cu un colecționar din București cărui a-ș putea trimite monede din orașul meu Riga.

VLADIMIR FILIPOV
Latviiskaia S.S.R., Riga — 3,
ul. Lauka 3, kv. 44

Doresc să corespondez cu un profesor

Vă scrie un profesor de istorie la o școală medie. Aș dori să stabilesc legătura de prietenie cu un coleg din România, spre a face schimb de experiență.

IVAN BELOUSOV
Altalski kral, g. Aleisk, per.
Gorevski 6

Mă interesează minunata dv. țară

Sînt studentă la un Institut pedagogic. Aș vrea să corespondez cu o tînără din minunata dv. țară pentru a afla cît mai multe despre viața poporului ei.

LIUDMILA BEGUN
Ucraina, Nikolaevskaia obl. g. Bratskaia II,
ul. Pușkinskaia, 18

Cărți de vizită ale prieteniei

Sînt inginer economist. În timpul liber colecționez mărci poștale. După părerea mea, mărcile sînt mici cărți de vizită ale prieteniei. Din păcate nu prea am în colecție mărci poștale din România. De aceea aș dori să fac schimb cu un colecționar din țara dv.

ANATOLI ODUVALIN
Novgorodskaia obl., g. Borovici,
ul. Leningradskaia N. 30, kv. 12

Locuiesc în „Kievul Siberiei”

Locuiesc în frumosul oraș siberian Omsk, de pe țărmul Irtișului. Localnicii îi spun „Kievul Siberiei”. Sînt student în anul IV la Facultatea de construcții de mașini. Îmi place sportul, muzica, colecționez mărci poștale. Aș dori să corespondez cu o colegă din R.P. Romîni.

VLADIMIR NEVLEV
Omsk — 33, ul. 15 — Severnaia N. 77

Moda

Pentru toamnă târzie

Ca și la alte răscruci de anotimpuri, am așteptat și în toamna asta, cu explicabilă nerăbdare, jurnalele de modă care dau tonul în Uniunea Sovietică. Iar acum, cînd le avem în față, constatăm încă o dată că ceea ce am primit este... peste așteptări. Încă o dată avem prilejul să vedem cu ochii noștri cum moda sovietică, reținînd ceea ce este de reținut din creațiile, din tendințele modei de peste hotare, de care nu înțelege să se izoleze, își creează stilul ei propriu. Un stil ferit de extravagante, care totuși se înnoiește mereu. Un stil bazat pe linii simple, în strict acord cu rostul pe care trebuie să-l îndeplinească piesa vestimentară respectivă, linii care totuși pun perfect în valoare, frumusețea, grația feminină.

Jurnalele de modă pe care le-am primit recent ne aduc modele pentru toamnă târzie.

Trăsăturile comune ale tuturor modelelor tendința spre o tăietură care dă siluetă suplă, renunțare din ce în ce mai pronunțată la detaliul înguste, sau chiar lip-

sesc. Se utilizează cu discernămint și hotărît bun gust o largă gamă de culori, se aleg cu același discernămint și cu același bun gust materialele.

tă în linia nouă a modei. Deci: fără cordon, talia pornește de sus, din croială, fusta se lărgește pe nesimțite.

În desenul următor (fig. c) vedem o rochiță dreaptă al cărei corsaj este ușor lărgit peste cordon. Din cordon pornesc cute mari, duble. Material potrivit: lenaș într-un ton bleu-pastel cărui a și asortăm un pardesiu în carouri, dublat din materialul rochiei. Linia pardesiuului umerii căzuți făcînd una cu mîneca.

În continuare vă prezentăm (fig. d) un „comple” de după-amiază alcătuit dintr-un mantou bogat, cloș, cu mîneci și mai bogate care se revărsă în falduri largi, din kimonou, și se termină în manșete largi de blană. Mantoul se face dintr-o stofă foarte suplă, de culoare deschisă și se garnisește cu un guler mare de blană — din aceeași blană cu fir lung din care sînt făcute și manșetele.

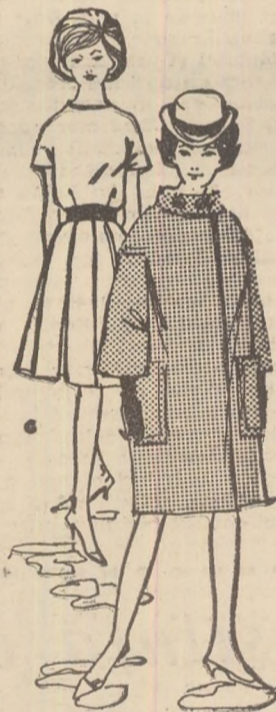
Mantoul acoperă o rochiță din același material, dar suplă și simplă, care contrastează net cu larghețea și bogăția mantoului.

Constanța Manu

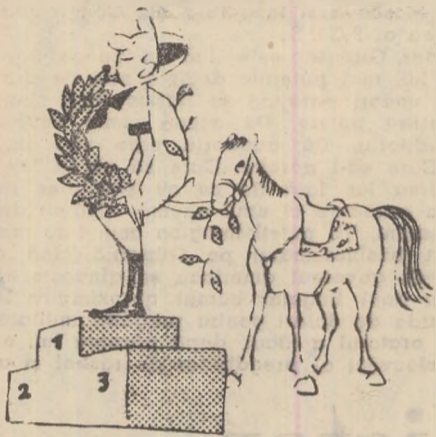

Iată un taior în linie clasică, modernizat totuși. Mai scurt ca pînă acum, mîneca trînsfer-turi. Jacheta se poartă pe o fustă dreaptă. Materialul: o stofă plinuță fie pept, fie uni, într-o culoare ruginie (fig. a).

Rochița de alături (fig. b) e dintr-o stofă mișoasă, uni, de preferat o culoare vie, tăia-

UMOR

Învingătorii...
Desen de I. Polupanov și A. Fiodorov

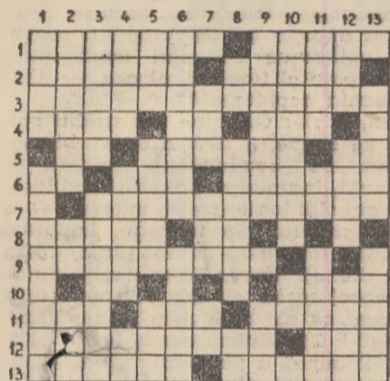
— Ultima... și mă las de fumat!

Desen de I. Solin

Gol!
Desen de V. Cernikov

FURTUNA

autorul cărții „Vântul nu se stîr-
nește din senin”. 9) Mare scriitor
sovietic, autorul romanului „Furtu-
na”. 10) Pronume — Tună și furtu-
nă în poezie. 11) Oglinda stelelor
— Personaj din comedia „O noapte
furtunoasă” de I. L. Caragiale
(Ipingescu) — „Poarta furtunilor”
de Eusebiu Camilar. 12) Dramaturg
clasic rus, autorul dramei „Furtu-
na” — Mie. 13) Autorul povestirii
„Furtuna”... — ...și autorul romanu-
lui „Zile și nopți în furtună”.

VERTICAL: 1) Palton imblănit —
Se ocupă cu dezgroparea urmelor
trecutului. 2) Fluviu în America de
Nord — Interjecție — „Asociația
Sportivă Reecolia”. 3) Floare — Fără
ocol. (pl.) 4) Pămînt — Unchi —
Rece! 5) Dăruit — Aurul florilor —
Supraviețuitorul legendar al potu-
pului. 6) Dedițel — Curajoasă. 7)
Prospero din „Furtuna” lui Shakes-
peare — În viață — S. 8) Alexandru
Kirîșescu — Adăpostire — Simbol
pentru Kilojoule (fiz.) 9) Inspăimî-
tătoare —... de Janeiro. 10) Si-
tuați pe malul unei ape — Literă
grecească. 11) A se ivi — Rece! —
Sfios. 12) Animal nordic (elan) —
„Torentul de...”, roman de A. S.
Serafimovici — Roman de Maxim
Gorki. 13) Fiica lui Hașdeu — Opusul
lui înnorcat.

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic,
autorul piesei „De-o vîrstă cu furtu-
nă” — Compozitor norvegian, auto-
rul suitei „Furtună de toamnă”. 2)
Furtună mare — Geniul văzduhu-
lui din feeria „Furtună” de W. Sha-
kespeare. 3) Scriitor sovietic, auto-
rul dramei „Uraganul”. 4) lute —
Intr-un moment! — Neptun, care
dezlănțuia furtuna și Jupiter, care
trăsnea. 5) În ploaie! — Autorul
compoziției muzicale „Furtună de
vară” — Fluor. 6) 1961 — Nu, lati-
nește — Stricăciuni. 7) Clasic ro-
min, autorul dramei istorice „Vifo-
rul”. 8) Poet german, autorul poe-
ziei „Furtuna” — Istvan Asztalos,

„în fiecare sticlă
un izvor de sănătate!”

SLANIC · HEBE · MALNAS
CACIULATA · LIPOVA
VILCELE

Beti

APE MINERALE
NATURALE

se găsesc de
vinzare

LA MAGAZINELE ALIMENTARE, ...
CENTRE DE CURĂ ȘI RĂCORITOARE ...

Zeamil
Zeamil
GOSPODINE!

Pentru prepararea de budinci, cre-
me, supe, prăjituri, folosiți produsul
„Zeamil”.

Se recomandă în alimentația diete-
tică a copiilor și pentru diverse rețete
culinare.

Se găsește de vinzare la magazinele
alimentare.

FABRICA DE ARTICOLE DIN TABLA

Cod. a — Brașov, telef. 146

Vinde din stoc disponibil:

- Tablă zincată 1x700x750 m/m
- Curele din piele dim. 20, 60, 70 și 80 m/m
- Geam șlefuit pentru noptiere dim. 5x345x37,5 m/m
- Bureți din sîrmă 300 m/m
- Garnituri din piele „Nutring” de 120x96, 265x205, 290x250 m/m.
- Plăcuțe Vidia sub 3 gr. buc.
- Perii circulare de 300 m/m.

Consumați cu încredere
PREPARATELE DE CARNE
produse de întreprinderea

INDUSTRIA
ALIMENTARĂ
SINAIA

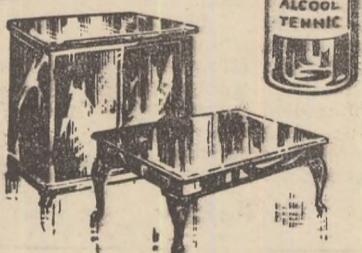
S-a pus
în
vinzare

ALCOOL TEHNIC

CARE SE ÎNTREBUINTEAZĂ
LA

LUSTRUITUL MOBILEI

și în alte scopuri
industriale

la MAGAZINELE
METALO-CHIMICE

Statele Unite au impus Japoniei un nou dictat economic, menit să apere interesele monopolurilor americane de concurența economică japoneză. Acest dictat este rezultatul unor discuții neobișnuite prin amploarea, numărul și importanța personajelor care au luat parte la ele.

Cu același prilej s-a dezbătut și problema alcătuirii unui nou bloc militar în Extremul Orient.

CUM S-A AJUNS LA TRATATIVELE SECRETE DIN MUNȚII HAKONE

„Excelență, vă puteți salva folosind acest drum”. Este una din frazele obligatorii pe care au trebuit să le învețe în englezește cei 22 de soldați din corpul de gardă, special aleși spre a-i însoți pe oaspeții americani care au vizitat recent Japonia. După cum se vede, cei care au alcătuit dicționarul cu termeni polițisti au ținut seama de experiența anului trecut, când pe aerodromul din Tokio reprezentantul președintelui Eisenhower a trebuit să se salveze cu elicopterul din mijlocul unei coloane de demonstranți.

La 2 noiembrie, într-un depărtat orașel balneoclimateric din munții Hakone, au început astfel tratative japo-americanе, fără precedent prin numărul participanților.

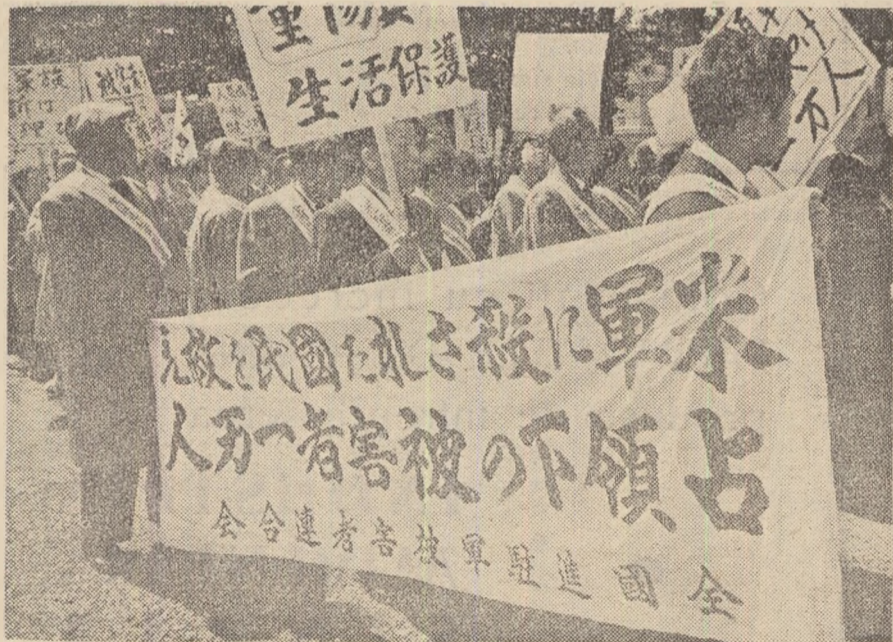
Spre a participa la aceste tratative a sosit în Japonia un grup de membri de frunte ai guvernului Kennedy. Au venit și Secretarul de stat Rusk și ministrul de Interne, ministrul Comerțului și ministrul Muncii, ministrul-adjunct al Finanțelor și președintele Consiliului economic al Președintelui. Nici o dată în ultimii ani nu s-a mai întâmplat ca o cohortă atât de impresionantă de miniștri americani să se deplaseze în același timp peste hotare. Ce i-a îndemnat să facă o călătorie atât de oșoitoare până la poalele munților Fujiama, care s-au și acoperit de zăpadă? „Această călătorie — a declarat Departamentul de Stat al S.U.A. — este o dovadă a importanței pe care Statele Unite o acordă Japoniei în problemele internaționale”. Iar un corespondent al ziarului japonez „Mainichi” a formulat și mai exact esența problemei. „Guvernul Kennedy acordă Japoniei în Asia însemnătatea pe care o acordă Germaniei occidentale în Europa” — a transmis el din Washington.

Washingtonul a dat atâta importanță tratativilor din munții Hakone pentru a consolida pozițiile americane în Japonia, a atrage și mai mult această țară în planurile agresive americane și a o determina să-și pună în slujba S.U.A. resursele ei materiale.

Oficial, ordinea de zi a tratativilor a cuprins șapte probleme economice: dezvoltarea comerțului dintre cele două țări, ajutorul economic acordat țărilor slab dezvoltate, stabilizarea prețurilor la materiile prime ș.a. Nu-i o pură întâmplare că aceste probleme trebuie rezolvate la cel mai înalt nivel. Japonia este legată artificial de piața americană. Anul trecut, 37 la sută din importuri au provenit din Statele Unite, iar 30 la sută din exporturile japoneze au mers către piața americană. Pentru Statele Unite, Japonia este unul din cei mai importanți parteneri comerciali. În ce privește volumul schimburilor, comerțul Statelor Unite cu Japonia este întrecut numai de comerțul cu Canada.

Dar cu cât sînt mai strîns legate între ele, cu atât devin mai adînci contradicțiile ce dezbină Statele Unite și Japonia. Statele Unite cer insistent Japoniei așa-numita „libertate” a comerțului, adică desființarea sistemului de cote ce îngreunează importul de mărfuri străine. Sub presiunea S.U.A., Japonia și-a deschis pînă acum piața pentru 70 la sută din importurile ei.

În același timp, Statele Unite, aflate în fața unei serioase crize financiare, se împotrivesc categoric pătrunderii mărfurilor japoneze pe piața americană.

Demonstrație anti-americană în Japonia.

Politica „cumpără tot ce-i american” și „folosește vase americane”, care este una din măsurile de „apărare a dolarului” a redus considerabil sursele de dolari ale Japoniei. În comparație cu anul precedent, exportul de mărfuri japoneze în Statele Unite a crescut anul trecut cu numai 5 la sută, în timp ce S.U.A. au vîndut pe piața japoneză cu 39 la sută mai multe produse. Și mai elocvent este bilanțul primelor șase luni ale anului acesta, când exportul de mărfuri japoneze în Statele Unite nu numai că n-a crescut, ci a scăzut chiar cu 7 la sută, iar importul de mărfuri americane în Japonia a sporit cu încă 30,7 la sută. Drept urmare, în numai jumătate de an, rezervele de aur ale Japoniei au scăzut catastrofal, cu 25 la sută.

Dar oricît de acute ar fi problemele economice, miniștrii americani nu și-au lăsat treburile de la Washington plecînd în Japonia numai spre a „preveni o agravare ulterioară și o sciziune în relațiile japo-americanе” — cum scrie ziarul „Asahi”. În cursul tratativilor, atenția principală n-a fost acordată în nici un caz problemelor despre care a fost informată opinia publică. „Ținînd seama de actuala situație nu-i greu de presupus că dezbaterile se vor ocupa și de situația din Extremul Orient și în special de problema Coreei de Sud” — a scris „Asahi” în ajunul discuțiilor. De aceeași părere a fost și un alt ziar influent din Japonia: „Iomiuri” care, relevînd că „politica americană din Coreea de sud și Laos a intrat în impas” a arătat că, în centrul tratativilor „se vor afla problemele colaborării dintre Japonia și Statele Unite în Extremul Orient și în Asia de sud-est”.

Concluziile acestea sînt întemeiate atît pe o informație dată de Ministerul de Externe japonez, cit și pe studierea faptelor. Căci nu de mult a părăsit Japonia colonelul Kim, șeful serviciului de spionaj al Coreei de sud, rudă cu actualul dictator Pak. Purtătorii de cuvînt ai ministerului de Externe al Japoniei au refuzat categoric să facă declarații despre obiectul discuțiilor dintre premierul Ikeda și ministrul de Externe Kosaka pe de o parte și acest reprezentant al juntei militare fasciste care stăpînește în Coreea de sud. pe de altă parte. Din Japonia, Kim a plecat în Taivan. Apoi a sosit în Japonia generalul Collins, comandantul forțelor armate ale Statelor Unite în Extremul Orient, care după Tokio a vizitat Taivanul și Coreea de sud. În sfîrșit, imediat după încheierea conferinței de la Hakone, secretarul de stat al S.U.A., Rusk, a plecat la Seul, iar la mijlocul lunii noiembrie, Pak va pleca la Washington spre a se întîlni cu președintele Kennedy.

Toate acestea arată că ne aflăm în fața unor pregătiri intense pentru înjheierea unui nou bloc militar agresiv alcătuit din Coreea de sud, Japonia, Taivan și, probabil, Vietnamul de sud. Organizatorii blocului caută acum modalități care să le îngăduie a evita izbucnirea unui uriaș val de proteste din partea poporului japonez. Se pare că ei intenționează să dea acestui bloc forma unei alianțe economice inofensive, iar participarea Japoniei să fie motivată prin „acordarea de ajutor către Coreea slab dezvoltată”.

Conferința de la Hakone și-a propus obiective care nu pot să nu stîrnească indignarea maselor largi din Japonia. De aceea participanții la conferință au hotărît să se întîlnească în munții, cît mai departe de poporul japonez, de sindicate și manifestații. În inima munților s-au urzit planuri tenebroase. Cei peste 500 de ziaristi, sosiți la Hakone, au fost avertizați să nu conteze pe știri ample întrucît conferința se va ține cu ușile închise. Pentru păstrarea secretului au fost luate măsuri cum se iau de obicei numai în cazul unor conferințe militare. Dar nici chiar munții înalți nu pot ascunde planurile negre urzite de conferința dintre miniștrii americani și japonezi.

D. Petrov

Da, mister Gilpatric ne amenință. Și încă cum! Ei poate orice. Vreți să faceți să explozeze globul pămîntesc? Apasă pe un buton și gata, totul zboară în aer!...

Mister Gilpatric n-a dormit, se vede, cîteva nopți la rînd. A scris un discurs. Și grozav s-a mai grăbit. A ținut cu tot dinadinsul să fie auzit la Moscova și încă în zilele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

Așa dar, Gilpatric este, dac-am judeca după spusel lui, mai puternic decît o mie de diavoli. Ba uneori pare că se înfricoșează chiar de propria-i putere. De aceea simte nevoia unui auditoriu. Un auditoriu care să-i țină isonul. Care să-l aprobe. Care să fie în totul de părerea lui. Iată de ce nu și-a ales un auditoriu oarecare ci unul anume, alcătuit din businessmeni. Vă puteți imagina cum l-au mai aplaudat businessmenii pe Gilpatric cînd a anunțat că guvernul american se gîndește să aloce în anul bugetar curent aproximativ 50 de miliarde de dolari pentru pregătiri militare.

Apoi oratorul a făcut, după părerea lui, un tablou elocvent al pregătirilor de război și al

Mister Gilpatric amenință...

puterii militare americane. Nu știu în ce măsură e și veridic. Oricum, Gilpatric e ministru adjunct de Război al S.U.A. și vede lucrurile mai clar. Intrucît țelul principal pe care i l-au pus în față patronii lui era de a intimidă, a intimida și iar a intimida, mister Gilpatric a trimbițat: „am început să recrutăm toate resursele noastre de forță umană pentru o sporiți considerabilă a forțelor armate”, „scopul armatei este pregătirea unui mare număr de divizii”, „ne-am apucat din nou de realizarea programului de construire a adăposturilor”, „ne îngrijim de starea forțelor noastre armate obișnuite”, „sporim puterea de rezistență a forțelor noastre”. Și așa mai departe.

La cîteva zile după discurs, mister Gilpatric a avut la Bonn o întrevedere cu ministrul de Război al Germaniei occidentale, Strauss. „New York Times” a anunțat că Gilpatric i-a propus lui Strauss „unificarea cu mari implicații a serviciului de spate al frontului al acestor două țări în Germania occidentală”.

De la Bonn, mister Gilpatric s-a grăbit spre Paris, unde, se spune, a avut o convorbire pe aceeași temă cu conducătorii militari ai N.A.T.O.: armată, înarmare, pregătiri militare...

Împotriva cui sînt luate aceste măsuri? — ar putea întreba cititorul. Se înțelege, împotriva Uniunii Sovietice, împotriva tuturor țărilor socialismului. Sau credeți cumva că mister Gilpatric, dat fiind împrejurarea că are o funcție oficială, a încercat să ascundă asta în cuvîntarea lui? Nici gînd! Comentînd acest lucru „New York Herald Tribune” a observat: „Nici o dată pînă acum un reprezentant oficial, vorbind în fond în numele președintelui, n-a numit Uniunea Sovietică atît de deschis „dușman”.

Mister Gilpatric a numit-o. Și a început să se răjoiască, ba chiar foarte tare.

Cu toate acestea, în timp ce-și rostea belcoasa-i cuvîntare era ros, se vede, de viermele îndoielii. Pentru că nu degeaba a recunoscut: „noi, cei din guvern, nu știm să ne explicăm dintr-o dată ideile”, „încă n-am reușit să facem marele public să înțeleagă... politica de apărare”.

Îl putem încredința pe mister Gilpatric că n-a izbutit s-o facă nici de astă dată: prea a pâlăvrăgit stingaci, prea din cale afară s-a lăudat. Căci chiar președintele Statelor Unite, nu alteineva, a afirmat că Uniunea Sovietică și S.U.A. sînt egale în ce privește forța militară. Dacă ar fi să-l credem pe Gilpatric ei sînt de o sută de ori mai tari decît noi. Dar dacă am scormoni mai adînc lucrurile s-ar putea să rezultă tocmai contrariul. Ceea ce ar fi mai aproape de adevăr...

Ce să mai spunem însă de Gilpatric dacă chiar McNamara, ministrul de Război, decî șeful lui direct a descoperit, la fel cu Gilpatric, o „superioritate nucleară a Statelor Unite” față de Uniunea Sovietică și n-a văzut la el acasă nici un fel de „rămînire în urmă pe tărîmul rachetelor”. Deci, cum s-ar spune, mai departe decît atîta nici că se putea merge. S-ar părea că însuși McNamara a făcut înconjurul Pămîntului cu o rachetă. Nu de prea bun trai trebuie însă, mister McNamara să facă din negru alb și invers!

În ce-l privește pe adjunctul lui, mister Gilpatric, acesta, indiferent de primirea pe care i-au făcut-o businessmenii, nu și-a cîștigat prea bună faimă. Nici măcar cît Herostrat*). Așa cum spune un înțelept proverb australian el a izbit de cîteva ori cu pumnii în aer. Dar o asemenea îndeletnicire nu are prea mare preț. Mai ales la noi.

*) Herostrat, locuitor din Efesus antic, care în anul 356 î.e.n. a dat foc vestitului templu al zeiței Artemis din acest oraș, crezînd că în felul acesta va deveni nemuritor.

Gheorghe Gulia